

REDOVISNING AV GOODWILL

– LIGGER I BETRAKTARENS ÖGON

Examensarbete – Civilekonom
Företagsekonomi

Vlora Hasani
Emilia Hassellund

2015: VT2015CE26

HÖGSKOLAN I BORÅS

Svensk titel: Redovisning av goodwill – Ligger i betraktarens ögon

Engelsk titel: Accounting of goodwill – In the eye of the beholder

Utgivningsår: 2015

Författare: Vlora Hasani & Emilia Hassellund

Handledare: Docent Hossein Pashang

Abstract

Background and problem: Goodwill is a complex concept. The problem with this subject can be explained by four different areas: the recognition, measurement and valuation, classification, presentation and disclosure. IFRS 3 occurred in 2005 in order to reduce the amount of goodwill on corporate balance sheets, still continues goodwill to grow.

Purpose: The purpose of the study is to obtain a better understanding of the accounting of goodwill by analyzing the relationship between how companies account and how they should account goodwill. By discovering the deficiencies that exist and discuss how the accounting of goodwill can be improved a better understanding is obtained.

Limitations: The study examines goodwill arising on acquisitions in relation to disclosure. Internally generated goodwill and negative goodwill are excluded.

Method: The study is a content analysis of annual reports of listed companies. The method is based on the ethical interpretation based on two application methods, observation of the concepts in the text and the relationship between text and principles, and individuals that produce text. By applying two application methods the study captures variation and change. The concepts were observed based on a framework of data collection, which is based on the principle, interpretation and technique.

Results and conclusions: The study discovered that differences existed between theory and standard. It discovered that the recognition of goodwill is confusing because a special standard for goodwill is lacking. Today's standards approves subjective valuations in the accounts, while the theory considers that the valuation should be objective.

This essay is written in Swedish.

Keywords: Goodwill, Acquisition, Disclosure, IFRS 3, Impairment

Sammanfattning

Bakgrund och problem: Goodwill är ett komplext begrepp. Problematiken med goodwill kan förklaras genom fyra problemområden: erkännande, mätning och värdering, klassifikation samt presentation och disclosure. IFRS 3 uppkom 2005 i syfte att minska beloppet för goodwill på företagens balansräkningar, ändå fortsätter goodwill att växa.

Syfte: Syftet med studien är att erhålla en ökad förståelse för redovisningen av goodwill genom att analysera förhållandet mellan hur företagen redovisar och hur de borde redovisa goodwill. Genom att upptäcka bristerna som finns och diskutera hur redovisningen av goodwill kan förbättras erhålls en ökad förståelse för ämnet.

Avgränsningar: Studien granskar goodwill som uppstår vid företagsförvärv i förhållande till disclosure. Internt upparbetad goodwill och negativ goodwill ingår inte i studien.

Metod: Studien baseras på en innehållsanalys av årsredovisningar från börsnoterade företag. Metoden baseras på etisk tolkning utifrån två tillämpningsmetoder, observation av begrepp inom text samt relation mellan text, principer och individer som tillverkar texten. Genom att använda två tillämpningsmetoder fångar studien in variation och förändring. Begreppen observeras utifrån en datainsamlingsreferensram, vilken är baserad på principer, tolkning och redovisningsteknik.

Resultat och slutsatser: Studien upptäcker skillnader mellan teori och standard. Studien fann att redovisningen av goodwill är förvirrande på grund av att en särskild standard för goodwill saknas. Dagens standarder godkänner subjektiva värderingar i redovisningen, tillskillnad från teorin som anser att värderingen ska vara objektiv.

Nyckelord: Goodwill, Företagsförvärv, Disclosure, IFRS 3, Nedskrivning

Förord

Vi vill tacka vår handledare Hossein Pashang, docent inom etik och redovisning på Högskolan i Borås, som varit ett stort stöd i vårt uppsatsskrivande. Med goda råd, idéer samt vägledning har han varit en stor tillgång för oss under studiens gång. Hans stora engagemang har inspirerat och motiverat oss till att prestera vårt allra bästa. Vi vill även tacka deltagarna i seminariegruppen som genom konstruktiv kritik och feedback bidragit till förbättring av studies innehåll.

Borås, 5 juni 2015

Vlora Hasani

Emilia Hassellund

Förklaringar

Börsnoterade företag	Företag noterade på Nasdaq OMX Stockholm
Fair value	Verkligt värde
IAS	International Accounting Standards
IASB	International Accounting Standards Board
IASC	International Accounting Standards Committee
IFRS	International Financial Reporting Standard
Impairment test	Nedskrivningsprövning
Initial value	Ingångsvärde
Replacement cost	Återanskaffningsvärde
VD	Verkställande Direktör

Standarder

IAS 8	Standard för redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt fel
IAS 16	Standard för materiella anläggningstillgångar
IAS 36	Standard för nedskrivningar
IAS 38	Standard för immateriella tillgångar
IFRS 3	Standard för rörelseförvärv

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	- 1 -
1.1	Introduktion.....	- 1 -
1.2	Bakgrundsbeskrivning.....	- 2 -
1.3	Problemdiskussion.....	- 2 -
1.4	Frågeställning.....	- 3 -
1.5	Syfte.....	- 4 -
1.6	Avgränsning.....	- 4 -
1.7	Disposition.....	- 4 -
2	Metod.....	- 5 -
2.1	Analys av insamlad information.....	- 5 -
2.1.1	Tolkning.....	- 5 -
2.1.2	Studiens ansats av tolkning.....	- 6 -
2.2	Informationsinsamling.....	- 7 -
2.2.1	Informationssökning.....	- 7 -
2.2.2	Källkritik.....	- 8 -
2.2.3	Studie av insamlade dokument.....	- 8 -
2.2.4	Empiriskt fält.....	- 9 -
2.2.5	Etisk reflektion.....	- 10 -
2.2.6	Studie av årsredovisningar utifrån två perioder.....	- 10 -
2.2.7	Studiens tillämpning av insamlad information.....	- 11 -
2.3	Trovärdighet.....	- 12 -
3	Referensram.....	- 13 -
3.1	Forskningsöversikt.....	- 13 -
3.1.1	Definition av goodwill.....	- 13 -
3.1.2	Goodwills roll vid värdering av företag.....	- 14 -
3.1.3	Disclosure enligt forskning.....	- 15 -
3.1.4	Problematik med kommunikation om värdet på goodwill.....	- 15 -
3.1.5	Nedskrivning av goodwill.....	- 15 -
3.2	Studiens utvalda teori.....	- 17 -
3.2.1	Tillgångar.....	- 17 -
3.2.2	Värdering.....	- 18 -
3.2.3	Avskrivning.....	- 18 -
3.2.4	Goodwill: en teoretisk reflektion.....	- 18 -
3.2.5	Disclosure enligt teoretiskt perspektiv.....	- 19 -
3.3	Standarddefinition.....	- 21 -
3.3.1	Innebörden av en standard.....	- 21 -
3.3.2	Standardernas förhållande till redovisningen av goodwill.....	- 22 -
3.3.3	Goodwill och disclosure enligt standard.....	- 25 -
3.4	Sammanfattning.....	- 26 -
4	Empirisk presentation.....	- 27 -
4.1	Företagspresentation.....	- 27 -
4.1.1	Företagsintroduktion.....	- 27 -
4.1.2	Presentation av valda nyckeltal.....	- 28 -
4.1.3	Förändring i nyckeltal.....	- 29 -
4.2	Presentation av observerad data.....	- 30 -
4.2.1	Granskning genom observation av begrepp.....	- 30 -
4.2.2	Begrepp skapar text.....	- 33 -
4.2.3	Sammanfattning.....	- 34 -
5	Analys.....	- 35 -
5.1	Introduktion.....	- 35 -
5.2	Analys i förhållande till standard.....	- 35 -
5.2.1	Analys av delfråga 1.....	- 35 -
5.2.2	Resultat för delfråga 1.....	- 38 -
5.3	Analys i förhållande till teori.....	- 38 -
5.3.1	Analys av delfråga 2.....	- 38 -
5.3.2	Resultat för delfråga 2.....	- 40 -
5.4	Studiens resultat.....	- 40 -
6	Slutsats.....	- 43 -
6.1	Sammanfattning av studien.....	- 43 -
6.2	Studiens bidrag.....	- 43 -
6.3	Rekommendationer.....	- 43 -
7	Källförteckning.....	- 44 -

Innehållsförteckning över Figurer

1.1	Redovisning av goodwill	- 3 -
1.2	Studiens disposition	- 4 -
2.1	Etiska tolkningar	- 7 -
2.2	Analysmodell	- 11 -
3.1	Avyttring av goodwill	- 19 -
3.2	Redovisning	- 20 -
3.3	Disclosure	- 20 -
3.4	Beräkning av goodwill enligt IFRS 3.....	- 22 -
5.1	Koppling mellan teori och standard	- 41 -

Innehållsförteckning över Tabeller

2.1	Datainsamlingsmodell.....	- 11 -
4.1	Nyckeltal år 2003	- 28 -
4.2	Nyckeltal år 2013	- 29 -
4.3	Förändring i nyckeltal	- 29 -
4.4	Eniro.....	- 30 -
4.5	Securitas	- 31 -
4.6	Handelsbanken	- 32 -
4.7	Proffice.....	- 32 -
4.8	Mekonomen	- 33 -

1 Inledning

Kapitlet framställer en inblick till redovisning av goodwill. Ämnet presenteras genom en introduktion, bakgrundsbeskrivning och problemdiskussion. Vidare framställs studiens forskningsfrågor och syftet presenteras. Kapitlet avslutas med studiens avgränsning och disposition.

1.1 Introduktion

Under flera årtionden har redovisningen av goodwill varit en kontroversiell fråga. Diskussioner har formats utifrån huruvida goodwill ska behandlas som en tillgång och i så fall om det balanserade beloppet borde avskrivas systematiskt eller om nedskrivning ska tillämpas vid minskat värde (Chalmers, Godfrey & Webster, 2011).

Enligt IAS 38 är goodwill en tillgång som uppstår vid ett rörelseförvärv och representerar framtida ekonomiska fördelar. Goodwill indikerar därmed den goda viljan i verksamheten (Seetharaman, Balachandran & Saravanan, 2004). Goodwill beräknas som skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet av det förvärvade bolaget vid förvärvstidpunkten (Lhaopadchan, 2010).

Under 2005 infördes en ny standard med utvecklade regler för identifiering av immateriella tillgångar. Denna standard benämns som IFRS 3 och syftar till att minska beloppen för goodwill, ändå fortsätter goodwill att växa i balansräkningarna (Gauffin & Nilsson, 2013). Behandlingen av goodwill har efter implementeringen av IFRS 3 förändrats i flertal länder. Tidigare skrevs goodwill av systematiskt. Numera prövar företag nedskrivningsbehovet och skriver ned posten i resultaträkningen, alternativt mot reserver i balansräkningen (Chalmers, Godfrey & Webster, 2011). IASB presenterar enligt Chalmers, Godfrey och Webster (2011) att det underliggande ekonomiska värdet i goodwill återspeglar en mer trovärdig bild av verkligheten vid nedskrivning i jämförelse med avskrivning (Chalmers, Godfrey & Webster, 2011). Eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill prövas årligen (Wines, Dagwell & Windsor, 2007).

Åtta år efter att den nya standarden trädde i kraft utförde Gauffin och Nilsson (2013) en studie på drygt 250 börsnoterade företag som tillämpade IFRS 3. Studien påvisade att över 50 procent av företagens köpeskillning bestod av goodwill år 2012 och att andelen immateriella tillgångar ökat under de senaste åren. Gauffin och Nilsson (2013) upptäckte att var fjärde förvärv under 2012 redovisade goodwill utan att identifiera några immateriella tillgångar. Deras studie visar även att nedskrivningen av goodwill var begränsad. Stora goodwillposter tillsammans med mindre nedskrivningar medför till att goodwillposten upptar en större andel av börsföretagens balansräkning (Gauffin & Nilsson, 2013).

Användare av finansiella rapporter måste ha möjlighet att bedöma karaktären på den finansiella effekten av rörelseförvärvet (Gauffin & Nilsson, 2013). Enligt Gauffin och Nilsson (2013) beskriver IFRS 3 att tillräckligt med information ska erhållas genom upplysningar i rapporterna. Därmed krävs en beskrivning av de faktorer i redovisningen som indirekt förklarar köpeskillingen, vilket benämns som goodwill. Informationen i upplysningarna återfanns endast hos ett fåtal av företagen som Gauffin och Nilsson (2013) studerade.

1.2 Bakgrundsbeskrivning

En saknad definition av goodwill leder till problematik med värdering och mätning av posten (Giuliani & Brännström, 2011). Redovisningen av goodwill har uppmärksammats av tidigare forskning på grund av detta problem (Pashang & Fihn, 2011). Eftersom goodwill upptar en betydande andel av företags balansräkning krävs identifiering av fler immateriella tillgångar (Hayn & Hughes, 2006).

IAS 38 förklarar att immateriella tillgångar bokförs till anskaffningsvärdet första gången de inkluderas i redovisningen. Standarden definierar även goodwill som en immateriell tillgång. Goodwill som uppstår genom ett företagsförvärv behandlas i IFRS 3. Goodwill värderas enligt Lhaopadchan (2010) till ett restvärde som uppkommer när identifierbara tillgångar och skulder dras av från köpeskillingen. Även om goodwill definieras som en immateriell tillgång skiljer den sig från andra immateriella tillgångar vilka värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar under hela den ekonomiska livstiden (Lhaopadchan, 2010). Goodwill värderas enligt IAS 38 endast till anskaffningsvärdet när den inkluderas i redovisningen, därefter prövas nedskrivningsbehovet enligt IAS 36. Samtidigt påstår Tollington (1998) att förvärvat goodwill inte bör bedömas som en tillgång. Problematiken avseende om goodwill ska betraktas som en immateriell tillgång leder till ett klassificeringsproblem. Tollington (1998) identifierar goodwill som en skillnad mellan köpeskillning och bokfört värde samt anser att den inte ska redovisas i balansräkningen.

För att erhålla en ökad förståelse för redovisningen av goodwill studeras posten i samband med det engelska begreppet disclosure. Disclosure kan översättas med det svenska ordet avslöjande (Nordsteds ordböcker, 2015). Most (1977) menar att begreppet handlar om öppenhet i redovisningsinformationen. Begreppet disclosure delas enligt Bertomey och Magee (2014) upp i mandatory disclosure och voluntary disclosure vilka förklaras i kapitel 3. Reglerna för disclosure är obligatoriskt för alla börsnoterade företag (Bertomey & Magee, 2014). Användarna av finansiella rapporter är missnöjda över den informationen som framgår i rapporterna, speciellt upplysningar om immateriella tillgångar (Jahmani, Dowling & Torres, 2010). Eftersom goodwill anses vara en immateriell tillgång uppstår därmed ett problem med disclosure för goodwill.

1.3 Problemdiskussion

Bakgrundbeskrivningen indikerar att redovisningen av goodwill är komplext. Problematiken uppstår genom att goodwill definieras som en immateriell tillgång trots att värderingen skiljer sig från andra immateriella tillgångar. Erkännande blir därmed ett problem med goodwill, eftersom det förekommer tvivel angående om posten definieras som en tillgång.

Ett annat problem uppkommer på grund av att priset vid en förvärvat tillgång baseras på förhandlingar om värdet (Pashang & Fihn, 2011). Gauffin och Nilsson (2013) menar att identifiering av goodwill baseras på restvärdet av köpeskillingen för förvärvet när de identifierbara tillgångarna och skulderna har dragits av från beloppet. De skilda värderingarna bidrar till en risk för att de publicerade finansiella rapporterna inte återspeglar värdet av de immateriella tillgångarna på ett tillfredställande vis. På så vis lämnas utrymme för potentiellt vilseledande information (Lhaopadchan, 2010).

Lhaopadchan (2010) förklarar att värdet på goodwill är svårt att beräkna efter förvärvet. Varje år testas värdet i syfte att avgöra om värdet på goodwill har förändrats. Ett ökat värde på goodwill får inte skrivas upp efter förvärvstidpunkten. Ett minskat värde leder till att en

nedskrivning genomförs om det redovisade värdet är högre än dess återvinningsvärde. Prövning av värdet på goodwill leder till en grad av handlingsfrihet för ledningen vid rapportering av företagens räkenskaper (Lhaopadchan, 2010). Nedskrivningen av förvärvat goodwill har granskats för att undersöka om redovisningen har förbättrat informationen i de finansiella rapporterna. Samtidigt har det undersökts om redovisningen av goodwill minskar möjligheter för chefer att manipulera resultat- och balansräkning (Lhaopadchan, 2010). Införandet av IFRS 3 har enligt Lhaopadchan (2010) haft en stor betydelse för att öka jämförbarheten av finansiella rapporter inom Europa men även globalt.

Utifrån diskussionen framkommer det att det finns en möjlighet till att manipulering av goodwill ökar samtidigt som posten fortsätter att växa i förhållandet till andra tillgångar. Identifieringen av problematiken med redovisningen av goodwill kan presenteras genom följande punkter:

1. Erkännande
2. Mätning och värdering
3. Klassifikation
4. Presentation och disclosure

Studien grundar sig utifrån problemet med disclosure i samband med redovisningen av goodwill, dock tillämpas de andra problemen som grund till valt problem. Redovisningen är enligt Most (1977) en process som ska mäta, identifiera, och kommunicera ekonomisk information till användarna av de finansiella rapporterna. Därmed har problemen en tydlig koppling till redovisningen av goodwill.

$$\begin{aligned} & \textit{Redovisning av goodwill} \\ & = \\ & \textit{Erkännande + Mätning \& Värdering + Klassificering + Presentation \& Disclosure} \end{aligned}$$

1.1 *Redovisning av goodwill* (Egen figur, 2015)

1.4 Frågeställning

Utifrån de fyra problemområden som tidigare diskuterades växer studiens huvudfråga fram:

Hur ska svenska börsnoterade företag värdera och redogöra för goodwill i årsredovisningarna?

Studiens huvudfråga består av två delfrågor. Den första delfrågan är mer praktisk medan den andra delfrågan har en mer teoretisk koppling:

1. *Hur upplyser börsnoterade företag användarna av de finansiella rapporterna om hur de värderat goodwill praktiskt idag?*
2. *Hur borde börsnoterade företag upplysa användarna av de finansiella rapporterna om hur de värderat goodwill?*

1.5 Syfte

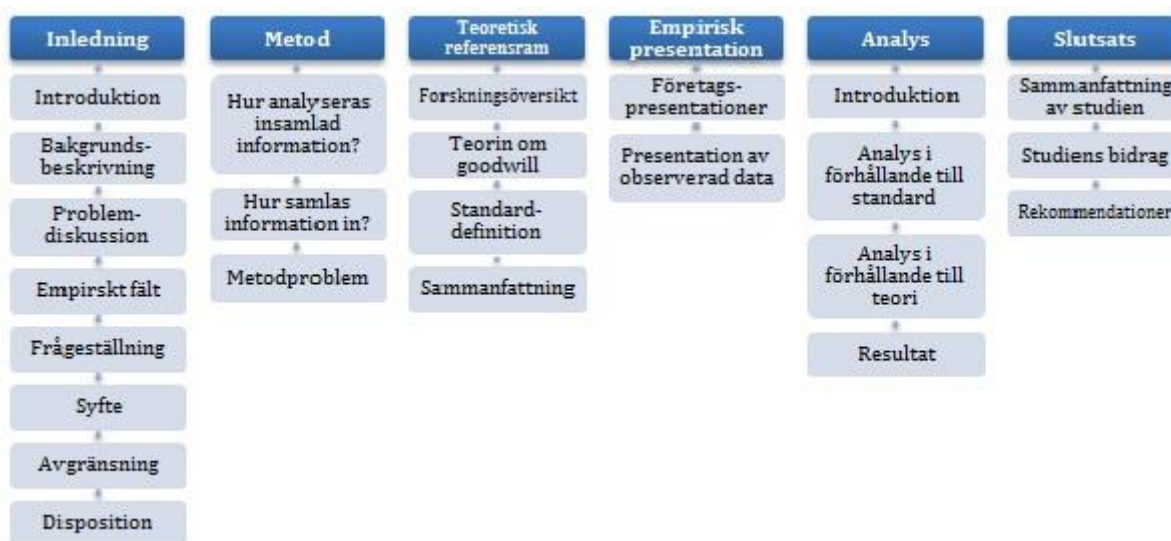
Eftersom det förekommer en problematik med disclosure för redovisningen av goodwill är syftet med studien att erhålla en ökad förståelse för redovisningen genom att analysera förhållandet för vad företagen redovisar och hur de borde redovisa goodwill. På så vis erhålls en ökad förståelse för vad företagen redovisar i sin goodwill, vilka brister som förekommer och hur redovisningen av goodwill kan förbättras.

1.6 Avgränsning

Studiens avgränsning har två fokusområden. I det första fokusområdet studerar studien begreppet goodwill som uppstår vid ett företagsförvärv. Det andra fokusområdet är disclosure, vilket innefattar redovisningen av goodwill som presenteras i årsredovisningarna. Studien behandlar standarder, vilka är begränsade till IAS 16, IAS 36, IAS 38 samt IFRS 3. Internt upparbetad goodwill och negativ goodwill inkluderas inte i studien.

1.7 Disposition

Redogörelsen av studien består utav sex kapitel. I kapitel 1 presenteras studiens ämne genom en introduktion, bakgrundsbeskrivning och problemdiskussion. Kapitlet presenterar även studiens frågeställningar och syfte. I kapitlet framgår även studiens avgränsning samt disposition. Kapitel 2 presenterar studiens metod genom tre delar. Första delen presenterar hur insamlad information ska analyseras medan den andra förklarar informationsinsamlingsprocessen. Slutligen avslutas kapitlet med redogörelse för hur studien hanterar problem som förknippas med vald forskningsmetod. I kapitel 3 redogörs för studiens tre informationssektioner avseende redovisningen av goodwill. Den första sektionen avser en forskningsöversikt, den andra presenterar vald teori och den tredje omfattar standarder. Kapitel 4 presenterar studiens empiri, vilken består av två delar. Den första delen består av en företagspresentation och den andra delen redogör för den empiriska granskningen. I kapitel 5 framgår studiens analyser i form av en analys där empiri analyseras i förhållande till standard och en där empiri, standard och teori behandlas. Kapitlet avslutas med svar på studiens forskningsfråga. I kapitel 6 sammanfattas hela studien och studiens forskningsbidrag presenteras. Kapitlet avslutas sedan med rekommendationer för vidare forskning inom området.

1.2 Studiens disposition (Egen figur, 2015)

2 Metod

Kapitlet presenterar studiens tillvägagångssätt och består utav tre delar. Den första delen presenterar hur insamlad information ska analyseras. Den andra delen förklarar processen för informationsinsamlingen. Kapitlet avslutas sedan med en redogörelse för hur studien hanterar problem som förknippas med vald forskningsmetod.

2.1 Analys av insamlad information

En forskare måste avgöra vilken information som ska samlas in för att problemet ska bli belyst. Forskaren ska samtidigt beakta den metod som krävs för att framställa information. Genom metoden ska forskaren kunna tolka insamlad information för att uppnå en förståelse (Alvesson, 2014). Därmed tillämpar studien en tolkningsansats. Det valda temat som introducerades i det första kapitlet behandlade redovisningen av goodwill, vilket påverkar informationsinsamling, val av metod och tolkning av insamlad information. Syftet med studien är att granska redovisningen av goodwill för att erhålla en ökad förståelse genom att analysera förhållandet mellan vad företagen redovisar och hur de borde redovisa goodwill. Syftet med detta kapitel är därför att belysa hur informationen om redovisningen av goodwill samlas in samt hur den analyseras för att uppnå syftet för studien.

2.1.1 Tolkning

Begreppet tolkning innebär att man tolkar observationer, situationer, relationer, tankemönster, handlingar, text och symboler (Alvesson, Deetz & Torhell, 2000). Denna studie fokuserar på två tillämpningsmetoder utifrån tolkningen. Den första är observation av begrepp inom text. Den andra fokuserar på relationen mellan text, principer och individer som tillverkar texten.

Observationer samt beskrivningar av observationerna kräver tolkning. Beskrivningar av enheter och relationer förväntas återspegla deras verkliga karaktär (Alvesson, Deetz & Torhell, 2000). Tolkning är fokuspunkten i ett forskningsarbete, vilket medför till att det krävs en stor medvetenhet om teoretiska antaganden, språkets och förståelsens betydelse (Alvesson & Söderberg, 2008).

Alvesson, Deetz och Torhell (2000) förklarar att sociala faktorer har en påverkan vid tolkning som är omöjlig att hindra. Detta är inte enbart för att forskningen utförs av individer som infinner sig i en social omgivning. Även den personliga påverkan bidrar nämligen till att forskaren erhåller förståelse och färdigheter som är nödvändiga för att beskriva forskningen (Alvesson, Deetz & Torhell, 2000). För att erhålla förståelse krävs det enligt Alvesson (2014) en medvetenhet om att organisatoriska arrangemang och förhållanden är skapat av människan och kan därmed ändras. De består alltså inte av objektiva, korrekta och opåverkbara strukturer (Alvesson, 2014).

Kunskap formas enligt Habermas (1972) utav tre olika kunskapsintressen (Alvesson, 2014). Dessa tre kunskapsintressen är ett tekniskt, ett tolkande och ett etiskt. Det tekniska kunskapsintresset handlar om att skapa och erbjuda resurser för att lösa olika specifika problem. Det tolkande kunskapsintresset innebär en utveckling av allmänförståelse. Det tredje och sista kunskapsintresset, etik, handlar om att ifrågasätta och reflektera över nuvarande förhållanden för att underlätta för noga övertänkta och självständiga ställningstaganden (Alvesson, 2014). Alvesson och Söderberg (2008) påstår att det är den tekniska delen ligger i fokus vid kunskap och att den etiska aspekten av goodwill blir åsidosatt. Det etiska kunskapsintresset motiverar till kritisk reflektion och strävar efter att

söka källor till missförhållanden och ideologiska föreställningar som hindrar självständigt och moraliskt medvetet tänkande. De tre olika kunskapsintressena har i vissa avseenden en nära relation till varandra (Alvesson & Söderberg, 2008).

Alvesson och Söderberg (2008) förklarar att omvärlden står för de meningssammanhang som hjälper individen att tolka och förstå situationer och omgivningen. Författaren påpekar att Habermas teori angående kommunikativt handlande skiljer mellan kommunikativt och normativt säkerställd konsensus. Den kommunikativa innebär förmågan till kritisk prövning av traditionella socialisationsprocesser genom en dialog. Den normativa innebär solidaritet som uppkommit genom att individer har tagit del av gemensamma föreställningar utan övervägande. Alvesson och Söderberg (2008) anser att det kan bero på den kulturella traditionens föreställningar och normer eller genom manipulation från en utvald skara. Flera individer bildar ett samhälle som består av olika sektioner vilka ska behandlas som en helhet (Alvesson & Söderberg, 2008). Samhället är en helhet och Alvesson och Söderberg (2008) förklarar att separation av samhälls- och individnivå är omöjligt. Därmed är det viktigt att inte glömma av den normativa delen. Samhället är nämligen en social konstruktion som leder till kulturella och psykiska fångelser, vilket påverkar individerna i sociala sammanhang (Alvesson & Söderberg, 2008). En individ ska vara självständig med en förmåga till självreflektion och kritiskt övervägande. Samtidigt ska individen klara av att förklara och främja behov och önskemål samt förhålla sig till medmänniskorna (Alvesson & Söderberg, 2008).

2.1.2 Studiens ansats av tolkning

Med avsikt att förstå redovisningen av goodwill tillämpas tolkning. För att underlätta tolkningen av redovisningen av goodwill utgår studien ifrån två tolkningsramar vid observation av text. Den första tolkningsramen fokuserar på att tolka redovisningen av goodwill genom observation av förändring. Genom förändring kan skillnader mellan olika perioder upptäckas. En syn på denna förändring skapar distinktion och det är genom distinktion individer når en förståelse för redovisning av goodwill (Roberts, 1995). Den andra tolkningsramen för studien är att upptäcka variationen mellan redovisning och dess principer. Genom att granska valda dokument synliggörs förändringar i redovisning av goodwill för att senare framställa relevanta egenskaper i innehållet (Merriam, 1994). Detta innebär att studien fångar in förändringar och variationer i redovisningen av goodwill. Studien definierar förändring som skillnaden mellan två tidsperioder. Enligt studien innebär variation skillnader mellan företagets redovisning av goodwill vid tillämpning av samma standarder.

Alvesson (2014) förklarar att fokus måste ligga på språk, kommunikation och kultur för att uppnå en förståelse. För att nå förståelse för redovisningen av goodwill krävs det tre sorter av kunskapsintressen; teknisk, tolkande och etisk. När de tekniska bitarna inte överensstämmer med de etiska tillämpas tolkning för att öka förståelsen av sambandet (Alvesson, 2014). Tolkning enligt Alvesson (2014) handlar främst om betydelser och innebörder. För att genomföra en bra tolkning bör man därför distansera sig från det uppenbara och självklara (Alvesson, 2014). Genom att nå förståelse kring redovisningen av goodwill uppstår möjligheten att vidare jämföra tolkningen med den etiska aspekten av redovisningen av goodwill. Alvesson och Söderberg (2008) förklarar dock att det tekniska kunskapsintresset är den huvudsakliga grunden för kunskapsutvecklingen. Med hjälp av det tekniska kunskapsintresset blir möjligt att skapa och tillhandahålla resurser. Det är detta kunskapsintresse som motiverar forskning med syfte att utveckla kunskap, information och metoder för att ha kontroll över objektiva processer. Kunskapen framhäver de tekniska tillämpningarna, vilket leder till ett tolkningsproblem i dagens samhälle om forskarna väljer

att lyfta fram den tekniska aspekten för redovisningen av goodwill (Alvesson & Söderberg, 2008).

Presentationen ovan sammanfattas med att studien tolkar insamlad information. Studien tolkar dagens redovisning av goodwill utifrån samhällsvärderingar och den enskilda individens värderingssystem. Dessutom ska redovisningsprinciper och standarder beaktas vid tolkning av redovisad information. Tolkningsresurserna kopplas samman och skapar etiska tolkningar. Studiens utgångspunkt är att tolka utifrån observation av begrepp inom text samt relationen mellan text, principer och individer som tillverkar texten. Därigenom bildas en referensram för etisk tolkning som avser hela studien.

2.1 *Etiska tolkningar* (Egen figur, 2015)

2.2 Informationsinsamling

Insamlad information analyseras genom tolkning vilket beskrevs i ovanstående sektion. Studien grundar sig på en innehållsanalys av årsredovisningar. Informationen från årsredovisningarna granskas och tolkas utifrån ett etiskt perspektiv för att erhålla en större förståelse för redovisningen av goodwill. Nästa steg blir att redogöra för hur studien samlar in information. Först presenteras tillvägagångssättet för insamling av material till referensramens informationssektioner. Vidare presenteras tillvägagångssättet för insamling av datamaterial.

2.2.1 Informationssökning

Arbetsprocessen inleds med en informationssamling kring goodwill för att skapa en förståelse för ämnet. Merriam (1994) förklarar att första steget i informationssamlingen är att söka litteratur som kan bli föremål för analys av insamlat material. Sökningen av litteraturen utgår från databasen "Summon" för att på ett effektivt sätt skapa ett stort områdesfält av material. Utan en databas som hjälpmedel är det i princip omöjligt att erhålla informationskällor i tillräckligt stor omfattning (Merriam, 1994). Sökorden som tillämpas är goodwill, immateriella tillgångar, företagsförvärv, nedskrivning, disclosure, IAS 16, IAS 36, IAS 38 samt IFRS 3.

Enligt Merriam (1994) anser Burgess (1982) att informationsinsamlingen ska utgå ifrån olika dokument för att öka trovärdigheten i informationen. Relevanta artiklar, böcker och tidskrifter används som informationskällor. Kriterierna för valet av källor utgår ifrån författarens

ämneseområde och utgivningsår. Vidare granskas artiklarnas abstrakt och därav erhålls en uppfattning om artiklarnas olika aspekter inom ämneseområdet. Utifrån detta kan värdet av informationen bedömas genom att ifrågasätta om den erhållna informationen ger relevant kunskap kring studiens frågeställning på ett praktiskt och systematiskt sätt (Merriam, 1994). När ny information redan finns tillgänglig i det insamlade materialet innebär det att tillräckligt med information har samlats in, vilket innebär att ett mättat ämneseområde uppstått (Merriam, 1994).

2.2.2 Källkritik

Studien använder sig av vetenskapliga artiklar, litterära verk, årsredovisningar samt standarder. All insamlad information är kritiskt granskad för att säkerställa kvalitén på informationen. Studien använder främst vetenskapliga artiklar. I syfte med att öka trovärdigheten hos artiklarna har studien använt artiklar hämtade från högt rankade publikationer som har blivit citerade. Flertalet av artiklarna baserar på aktuell information eftersom majoriteten av artiklarna är publicerade från år 2010. Studien använder även litterära verk. Litterära verken anses som trovärdiga källor eftersom de främst är publicerade av Studentlitteratur. En risk förkommer att informationen vinklas efter författarnas personliga åsikter och synsätt.

Studiens empiri undersöker årsredovisningar och anser dokumenten som trovärdiga. De kan dock förekomma en risk för att informationen är riktad till företagets fördel. Vid utgivandet av en årsredovisning är innehållet reglerat av lagar och standarder, därmed minimeras risken. Eftersom det empiriska materialet består av offentliga dokument som är reglerade av IAS och IFRS ingår standarder i studien. Samtliga standarder är trovärdiga eftersom de är antagna av EU och är obligatoriska för börsnoterade företag.

Studien tillämpar standarder som är utfärdade av IASB. Samtliga standarder är inhämtat utifrån Internationell redovisningsstandard i Sverige – IFRS/ IAS, publicerad av FAR Förlag år 2013. Eftersom standarderna presenteras flertalet gånger i studien hänvisas de aktuella standarderna enbart till IAS 16, IAS 36, IAS 38 samt IFRS 3. Därav framgår inga årtal aktivt i texten vid hänvisning till informationen som inhämtas utifrån berörda standarder. Syftet med detta är att underlätta läsprocessen av studien.

2.2.3 Studie av insamlade dokument

Data kan samlas in på flera sätt, bland annat genom observationer, intervjuer och dokumentstudier (Bryman & Bell, 2011). Studien baseras på en granskning av dokument, vilket möjliggör till reflektioner om förändringar i redovisningen som i sin tur skapar distinktion. Merriam (1994) hävdar att erhållen information från olika sorters dokument kan användas på samma sätt som framtagen information från intervjuer.

Dokument är lättillgängliga och förekommer för flera år tillbaka, därigenom skapas möjligheter att analysera dokument mellan olika perioder (Alvesson & Söderberg, 2008). En granskning av dokument som årsredovisningar blir därav en lämplig forskningsmetod för denna studie. Gauffin och Nilsson (2013) har också tillämpat denna forskningsmetod, vilket resulterat i intressanta slutsatser. Även Glaser och Strauss (1967) upplever enligt Merriam (1994) möjligheter att med hjälp av dokument vidareutveckla teorier som oftast kräver jämförande analyser. Samtidigt ökar stabiliteten när dokument används som källmaterial genom att forskarens närvaro inte påverkar studien på samma sätt som vid en intervju eller observation (Merriam, 1994). Bryman och Bell (2011) förklarar dessutom att innehållsanalyser främst har använts på undersökningar av dokument som har producerats av

en organisation, likt årsredovisningar. Samtidigt förklarar Merriam (1994) att en innehållsanalys används för att sammanställa och förstå kommunikationen och upptäcka det teoretiska sambandet. Detta motiverar valet av forskningsmetod för denna studie.

Patton (1984) anser enligt Merriam (1994) att forskare inte kan observera känslor och tankar i intervjuer. Det förekommer även möjligheter för den intervjuade att utnyttja tillfället till sin fördel genom att framstå som exemplarisk (Merriam, 1994). Eftersom goodwill handlar om ett värderat värde kan det inkludera hemlig information som företag inte vill lämna ut. Därmed förekommer det en risk att erhålla bristande information om den intervjuade individen inte lämnar fullständig information om redovisningen av goodwill. Det kan innebära att den intervjuade individen har kännedom kring manipulerade siffror i posten och på så vis presenterar felaktig information. Goodwill är dessutom en komplex post vilket skapar svårigheter för en individ att besitta all kännedom om begreppet och framföra det i en naturlig dialog. För att undvika risken för felaktig information är ett alternativ att skapa en intervju med en revisor, som granskar företagets räkenskaper och är en expert inom området. Revisorn granskar dock enbart det som framgår i de finansiella rapporterna och kan därmed inte tillföra information om det som eventuellt undanhålls från rapporterna. På så vis blir en intervju med en revisor inte ett lämpligt val för studien.

Dexter (1970) föredrar enligt Merriam (1994) att använda sig av en intervju vid informationssamlingen om det enbart bidrar till högre värde på informationen, eller om metoden lämnar mer information till en lägre kostnad. Merriam (1994) förklarar dessutom att om en informationskälla har relevant information för frågeställningen samt att informationen kan erhållas på ett praktiskt och systematiskt vis förekommer det ingen anledning att använda andra informationskällor. Utifrån ovanstående redogörelse anser studien att intervjuer inte är en lämplig metod för att erhålla relevant information om goodwill. Därmed blir dokument i form av årsredovisningar ett oerhört relevant och viktig hjälpmedel för studien.

2.2.4 Empiriskt fält

Innehållsanalysen baseras på årsredovisningar vilka granskas under två tidsperioder, år 2003 och 2013. Detta skapar en bild av utvecklingen över tid. De två tidsperioderna tillämpas även för att skapa distinktion, vilket underlättar vid analys av förändringarna. Därmed leder det till att en ökad förståelse av goodwill. Även Alvesson och Söderberg (2008) förklarar att granskning av dokument är bäst om de innefattar ett längre tidsavstånd. På så vis kommer man närmare samhället som ska studeras (Alvesson, Deetz & Torhell, 2000). När IFRS 3 publicerades 2005 konstaterade Gauffin och Nilsson (2013) att syftet med standarden var att minska betydelsen av goodwill. Studiens tidsperiod möjliggör till att granska om IFRS 3 har påverkat redovisningen av goodwill.

De valda årsredovisningarna är inhämtade från fem olika företag. Studien kräver att företagen är, och har varit, etablerade på den svenska börsmarknaden sedan senast år 2002. Moderbolagen ska även vara etablerade i Sverige. Under tidsperioden ska företagen ha genomfört företagsförvärv. Sista kravet är att företagen ska arbeta i olika branscher. Anledningen till kravet på svenska moderbolag är huvudsakligen för att studiens frågeställning behandlar svenska börsnoterade företag. Dessutom motverkas att kulturella eller legala skillnader ska influera redovisningen. Eftersom studien granskar företagets goodwill som uppstått genom ett företagsförvärv måste företagen förvärvat minst ett bolag. Val av olika branscher beror på att det skapar en bredd i analysen. Utifrån studiens krav väljs följande företag; Eniro AB, Securitas AB, Svenska Handelsbanken AB, Proffice AB samt Mekonomen AB.

Merriam (1994) redogör för två olika urval vid datainsamlingen, sannolikhetsurval och icke-sannolikhetsurval. Det som skiljer dem åt enligt Merriams (1994) tolkning av Chein (1981) är huruvida sannolikheten är att populationen inkluderas i urvalet eller inte. Förhoppningen om att resultatet ska generaliseras över hela populationen måste hänsyn tas till ett begränsat tidsutrymme och resurser. Därmed studien genomför ett icke-sannolikhetsurval, vilken även Merriam (1994) anser vara mest lämplig inom en kvalitativ studie.

2.2.5 Etisk reflektion

Etisk övervägande är viktigt att förhålla sig till vid studier av empiriskt material (Bryman & Bell, 2011). Årsredovisningar är offentliga handlingar och företagen behöver därför inte sekretessbeläggas. Studien undersöker kvalitén på redovisningen av goodwill, vilket kan uppfattas enligt företagen som en risk för skada för företagen. Kritiken som framgår i studien är generell och är inte riktad mot specifikt företag. Därmed anses Bryman och Bell (2011) att analysen av studien inte är skadlig ur ett etiskt perspektiv. Studien tydliggör tillvägagångssättet för hur dokumenten hanterats och en referensram för etiska tolkningar gällande studien har presenterats.

2.2.6 Studie av årsredovisningar utifrån två perioder

Årsredovisningarna studeras genom valda begrepp för att skapa text. Utifrån en preliminär studie har begrepp upptäckts som kan anses forma dokumentens information om värdering och redovisning av goodwill. Genom observation av begrepp i årsredovisningarna utifrån två tidsperioder erhålls en diakronisk syn. Denna synvinkel visar enligt Roberts (1995) relationen mellan text genom att studera historisk information tillsammans med dagens information.

Innehållsanalysen består av att koda text utifrån vissa ämnen och teman (Bryman & Bell, 2011). Därmed kategoriserar studien goodwill utifrån olika begrepp som vidare delats upp i mindre underkategorier. De valda begreppen är väsentliga i förhållande till redovisningen av goodwill för att fånga in förändring och variation. Dessa begrepp är disclosure, goodwill, livslängd, initial value, identifierbara tillgångar, återvinningsvärde, fair value, avskrivning och nedskrivning av goodwill. Begreppen har erhållits utifrån empiri och teori och är kopplade till studiens förhållningssätt; principer, tolkning och teknik. Dessa förhållningssätt utgår ifrån Alvessons (2014) kunskapsintressen.

I kapitel 1 förklaras goodwill som komplext. Antagandet om att komplexiteten kräver mer information leder till att studien granskar både volymen och kvaliteten av disclosure för redovisningen av goodwill. Innebörden av disclosure presenteras vidare i kapitel 3. Begreppet inkluderas i modellen eftersom det handlar om kvaliteten av redovisningen. Mer information behöver nämligen inte bidra till bättre information. Definition, volym och värdering för goodwill framgår i modellen. Dessa jämförs mellan åren för att upptäcka förändringar. För att uppnå en ökad förståelse om goodwill används livslängd som ett begrepp. I kapitel 1 presenterades goodwill som en restpost därav blir initial value ett väsentligt begrepp. Studien granskar identifierbara tillgångar i form av materiella och immateriella tillgångar. Preliminärstudien påvisade att återvinningsvärdet är ett relevant begrepp och därmed framgår begreppet i modellen. Eftersom företagen ska förmedla en tillförlitlig information i årsredovisningarna bör presentation av fair value framgå för goodwill samt andra tillgångar, därmed studerar modellen begreppet. I preliminärstudien framgick en förändring avseende avskrivning och nedskrivning, därmed blir begreppen väsentligt för studien i förhållande till definition och belopp.

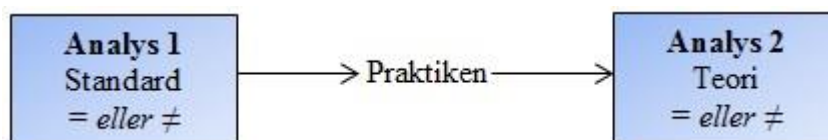
Tidigare presenterades studiens två tillämpningsmetoder för analys. Den första var observation av begrepp i text. Begreppen är baserade på studiens förhållningssätt och inhämtas från valda årsredovisningar. Årsredovisningarna studeras för år 2003 och 2013 för att erhålla distinktion. Den andra metoden förklarade relationen mellan text, principer samt individer som tillverkar texten och upptäcker därav variationen. Genom att studera begreppen i de två perioderna skapas en diakronisk syn enligt Roberts (1995). Samtliga årsredovisningar granskas utifrån studiens datainsamlingsmodell.

	Begrepp	2003	2013	Analys
Principer	Disclosure - Volym			
	Goodwill - Definition - Volym - Värdering			
Tolkande	Livslängd			
	Initial value			
	Identifierbara tillgångar - Materiella - Immateriella			
	Återvinningsvärde			
	Fair value - Goodwill - Andra tillgångar			
Tekniska	Avskrivning - Definition - Belopp			
	Nedskrivning - Definition - Belopp			

2.1 Tabell: *Datainsamlingsmodell* (2015)

2.2.7 Studiens tillämpning av insamlad information

Studien kommer att beakta aktuell redovisning av goodwill i förhållande till två informationssektioner nämligen teori och standard, vilket förklaras mer i kapitel 3. Studien består därigenom av två analyser för att upptäcka hur observationen av redovisningen avviker eller överensstämmer med standard respektive teori. Studien genomför därav först en analys på standarderna i förhållande till insamlad information från praktiken. Det innebär att en analys genomförs för att granska om empirin överensstämmer med standard. Den andra analysen baseras på informationen som framkommit från den första analysen i förhållande till teorin. Därmed ska den andra analysen påvisa om standard, teori och praktik överensstämmer.

2.2 *Analysmodell* (Egen figur, 2015)

2.3 Trovärdighet

Reliabilitet är ett mätinstrument, vilket undersöker om studiens resultat blir densamma när studien genomförs på nytt. Mätinstrumentet behandlar studiens tillförlitlighet och trovärdighet (Bryman & Bell, 2013). Studien diskuterar därmed begreppet trovärdighet istället för reliabilitet. Genom en ökning av trovärdighet ökar även kvalitén för studien. Med avsikt att öka trovärdigheten i studien grundar den sig på en referensram bestående av tre informationssektioner. Den första presenterar en forskningsöversikt, den andra innefattar studiens valda teori och den tredje förklarar de aktuella standarderna. Genom dessa tre informationssektioner skapar studien en bredare förståelse för goodwill.

Studien genomför ett icke-sannolikhetsurval, vilken även Merriam (1994) anser vara mest lämplig inom en kvalitativ studie. Därmed förkommer en risk att resultatet inte kan generaliseras över hela populationen.

Studien tillämpar även två tillämpningsmetoder utifrån tolkningen för att öka kvalitén på studien. Den första är observation av begrepp inom text. Den andra fokuseras på relationen mellan text, principer och individer som tillverkar texten.

Alvesson (2014) förklarar att tre sorter av kunskapsintressen krävs för att nå en förståelse för redovisningen av goodwill. Därigenom tillämpar studien tre förhållningssätt för att öka förståelsen. Förhållningssätten är baserade på principer, tolkning och tekniska begrepp. Dessa olika begrepp används i syfte för att öka förståelsen för redovisningen av goodwill.

Studien granskar fem årsredovisningar från olika branscher för att fånga en bredare empiri. Årsredovisningarna undersöks under två perioder, 2003 och 2013. Genom observation av begrepp i årsredovisningarna från två tidsperioder erhålls en diakronisk syn. Genom denna syn ökar förståelsen för förändring och variation av goodwill. En syn på denna förändring skapar distinktion och det är genom distinktion individer når en förståelse för redovisningen av goodwill.

3 Referensram

I kapitlet presenteras studiens referensram utifrån tre informationssektioner. Den första delen består av en forskningsöversikt angående redovisningen av goodwill. I den andra delen presenteras studiens valda teori. Vidare redogörs de aktuella standarder som tillämpas för redovisningen av goodwill.

3.1 Forskningsöversikt

Syftet med studien är att granska redovisningen av goodwill för att erhålla en ökad förståelse genom att analysera förhållandet mellan vad företagen redovisar som goodwill och hur de borde redovisa denna post. Innan en analys av detta förhållande kan genomföras krävs de en större kännedom om redovisningen av goodwill. Detta kapitel syftar därför att presentera information om ämnet för att erhålla större förståelse och kunskap om området.

3.1.1 Definition av goodwill

Lhaopadchan (2010) definierar goodwill som överskottet mellan anskaffningsvärdet för de förvärvade företaget och marknadsvärdet på dess tillgångar. Även andra forskare bekräftar att goodwill motsvarar denna skillnad (Sevenius, 2011; Seetharaman, Balachandran & Saravanan, 2004; Jahmani, Dowling & Torres, 2010).

En annan definition av goodwill presenteras som den goda viljan i verksamheten. Goodwill beskrivs nämligen som vinstöverskottet vid ett företagsförvärv (Seetharaman, Balachandran & Saravanan, 2004). Enligt Seetharaman, Balachandran och Saravanan (2004) förklarar Hendriksen (1977) att värderingen i redovisningen definieras som en process, vilket fördelar väsentliga belopp på tillgångarna. Värderingen baseras på två värden vid olika tidpunkter. Den första framställs som utgångsvärdet, vilket speglar det förväntade värdet i framtiden. Det andra är skillnaden mellan ingångs- och utgångsvärdet och återspeglar måttet på tillgångar som används av företagets verksamhet (Seetharaman, Balachandran & Saravanan, 2004).

Most (1977) redogör för ytterligare en definition av goodwill genom att dela upp begreppet i tre definitioner: en teoretisk konstruktion, en empirisk observation och en redovisningsteknik. Den teoretiska konstruktionen är nuvärdet av de förväntade framtida vinsterna eller nettoresultatet som överstiger investeringens normala avkastning. Den empiriska observationen är överskottet av inköpspriset för ett företag. Överskottet definieras som inköpspriset minus det verkliga marknadsvärdet av dess nettotillgångar. Bland tillgångarna är i detta fall goodwill inte inkluderad. Redovisningstekniken innebär att vid konsolidering av bokföringskonton motsvarar goodwill det belopp av köpeskillingen som överstiger de förvärvade nettotillgångarna i dotterbolaget (Most, 1977).

Vid ett företagsförvärv skiljer sig priset i allmänhet från det bokförda värdet på företaget. Vid utjämning av beloppen använder köparen en förvärvsanalys (Sevenius, 2011). Utifrån denna analys anser Sevenius (2011) att varje enskild tillgång och skuld identifieras och värderas. Analysen ska vara tillräckligt detaljerad för att fördela majoriteten av anskaffningsvärdet på identifierade tillgångar och skulder. Därigenom blir minoriteten av värdet en restpost, vilket benämns som goodwill (Sevenius, 2011).

Goodwill uttrycks även som köparens förväntningar av en positiv framtida utveckling som förväntas uppstå i framtiden (Sevenius, 2011). Ur ett redovisningsperspektiv är goodwill

enligt Sevenius (2011) inget annat än positiva skillnader som inte har identifierats eller separerats i en förvärsanalys. Skillnaderna uppkommer även på grund av att säljaren är en bättre förhandlare än köparen. Därmed bör spekulationer kring innebörden av goodwill inte genomföras utan istället borde fokus ligga på dess beräkning och koppling till resultaträkningen (Jahmani, Dowling & Torres, 2010). Dock förklarar Giuliani och Brännström (2011) att de förkommer problematik vid värdering och mätning av goodwill eftersom att en definition av goodwill är svårt att erhålla utifrån praktiken.

3.1.2 Goodwills roll vid värdering av företag

Det förekommer flera anledningar till företagskombinationer. Enligt Most (1977) kan det till exempel bero på viljan om att säkra en leveranskälla, erhålla skatteavdrag, förvärva ny teknologi eller utnyttja stordriftsfördelar. Sevenius (2011) anser att företagsledare som strävar efter stora imperier över nationella gränser ofta förknippas med företagsförvärv, även om det är vanligare att småföretag byter ägare. Ett företagsförvärv omfattar stora risker eftersom ledningen måste integrera och konsolidera verksamheterna efter förvärvet. Lyckas ledningen inte med detta leder det oftast till kollaps (Sevenius, 2011). På grund av detta anser Sevenius (2011) att extra försiktighet ska tillämpas vid bedömning av ett börsnoterade företag som gör många företagsförvärv.

Vid värdering av företag krävs det en matematisk värderingsmetod, sunt förnuft, rimlighetsprövning, ändamålsöverbäganden och kritiskt tänkande (Sevenius, 2011). Sevenius (2011) syftar på att det förekommer anledningar till att skilja mellan värde och pris vid ett företagsförvärv. Värdet beräknas utifrån värderingsmetoder medan priset är ett belopp som köpare och säljare förhandlat fram (Pashang & Fihn, 2011). Även Most (1977) förklarar att pris och värde har två olika innebörder. Priset påverkas av sociala faktorer som förståelsen mellan parterna och om förståelsen utnyttjas för att förhandla fram bäst resultat för egen del (Sevenius, 2011). Enligt Sevenius (2011) påverkas således det slutliga priset av förhandlingstaktik.

Vid ett företagsförvärv förklarar Lhaopadchan (2010) att värdet på det förvärvade bolaget är möjligt att beräkna vid förvärvstidpunkten. Efter tidpunkten för förvärvet ändras värdet på förvärvade tillgångar vilket medför till svårigheter att observera. Värdet på goodwill bidrar till att balansräkningen inte bygger på ett aktuellt verkligt värde av bolagets tillgångar (Lhaopadchan, 2010). Både praktiker och teoretiker är överens om att det är omöjligt att bestämma ett objektivt värde på ett företag eftersom värdet beror på vem som värderar företaget (Sevenius, 2011). Det förekommer flera värderingsmetoder vid företagsförvärv. Enligt Sevenius (2011) är den vanligaste metoden att värdera ett företag genom företagets diskonterade kassaflöden. Värdet på en krona i dagsläget är högre än en krona imorgon därför diskonteras de framtida förväntade kassaflödena med en kalkylränta (Sevenius, 2011).

Seetharaman, Balachandran och Saravanan (2004) anser att Ma och Hopkins (1988) också förklarar goodwill genom nuvärdet av framtida kassaflöden. Förklaringen skapar svårigheter vid värdering eftersom framtiden inte kan förutsägas med säkerhet (Seetharaman, Balachandran & Saravanan, 2004). Därmed återspeglar värdet på tillgångarna i balansräkningen en vilseledande information till allmänheten (Lhaopadchan, 2010).

3.1.3 Disclosure enligt forskning

För att förstå redovisningen av goodwill ytterligare ett steg förväntas att disclosure redovisats kvalificerat. Disclosure innefattar öppenhet i redovisningsinformation genom två sorter av disclosure; mandatory disclosure och voluntary disclosure (Bertomey & Magee, 2014). Mandatory disclosure benämner Bertomey och Magee (2014) som den information företagen måste offentliggöra. Det förekommer även tillfällen där chefer frivilligt väljer att publicera ytterligare information, vilket författarna benämner som voluntary disclosure. Bertomey och Magee (2014) upplever att de förekommer en brist på symmetri av den information som är tvingande för företagen att offentliggöra i finansiella rapporter. Samtidigt tenderar den frivilligt utlämnade informationen att ersätta det obligatoriska offentliggörandet (Bertomey & Magee, 2014).

3.1.4 Problematik med kommunikation om värdet på goodwill

Bloom (2009) förklarar att aktieägarna inte är i direkt kontakt med ledningen i företaget och har därför behov av att erhålla information om företaget. Syftet med finansiella rapporter är att utlämna en rättvisande helhetsbild av företagens finansiella situation (Lhaopadchan 2010). Genom informationen utlämnas tillförlitliga upplysningar som är användbara för aktieägarna (Bloom, 2009). Användare av finansiella rapporter måste ha möjlighet att bedöma karaktären på den finansiella effekten av rörelseförvärvet (Gauffin & Nilsson, 2013).

När redovisningen av goodwill inte presenteras via upplysningarna i finansiella rapporter minskar informationens relevans för användarna (Baboukardos och Rimmel, 2014). Jahmani, Dowling och Torres (2010) påpekar att användarna av finansiella rapporter har uttalat sitt missnöje om rapporternas information. Framförallt kring immateriella tillgångar vilka flertalet företag bedömer vara allt mer väsentliga. Samtidigt representerar de immateriella tillgångarna en viktig del av förvärvade tillgångar (Jahmani, Dowling & Torres, 2010). Lhaopadchan (2010) anser att framförallt goodwill som uppstår genom rörelseförvärv i de immateriella tillgångarna är en viktig post i balansräkningen. Problematiken uppstår i samband med värderingen av goodwill (Pashang & Fihn, 2011). Eftersom goodwill har en betydande andel av företagens balansräkning krävs därmed en identifiering av fler immateriella tillgångar (Hayn & Hughes, 2006).

Seetharaman, Balachandran och Saravanan (2004) förklarar att det inte förkommer en standard som bidrar till en likvärdig redovisning av goodwill. På grund av det ökar risken för manipulering i balansräkningen (Seetharaman, Balachandran & Saravanan, 2004). Balansräkningen presenterar redovisningen för enheten som helhet och kan definieras som en redogörelse för var medel finns och hur de används (Most, 1977). Under de senaste åren har även efterfrågan på en samordnad global finansiell redovisning ökat kraftigt. Strävan efter att öka likheten i redovisningen och uppnå en ökad jämförbarhet mellan finansiella rapporter förekommer (Lhaopadchan, 2010). Under 2005 infördes IFRS 3 med utvecklade regler för identifiering av immateriella tillgångar. Syftet var att minska beloppen för goodwill, ändå fortsätter goodwill att växa i företagens balansräkningar (Gauffin & Nilsson, 2013).

3.1.5 Nedskrivning av goodwill

Under många decennier har tvisten kring redovisningen av goodwill varit en kontroversiell fråga (Bloom, 2009). Diskussionerna har formats utifrån huruvida goodwill redovisas som en tillgång och i så fall om det balanserade beloppet sedan bör skrivas av eller nedskrivning borde tillämpas (Chalmers, Godfrey & Webster, 2011). Därmed uppstår problematik vid korrekt värdering av goodwill eftersom den är komplex. Komplexiteten i redovisningen av goodwill är en av de mest omtvistade frågorna inom redovisning (Lhaopadchan, 2010).

Därmed bör nya nödvändiga steg införas för att lösa redovisningen av goodwill (Seetharaman, Balachandran & Saravanan, 2004).

Införandet av IFRS 3 betraktas ofta som ett framsteg inom redovisningen av goodwill (Giuliani & Brännström, 2011). En förbättring av redovisningen ökar informationens användbarhet och relevans om det ekonomiska värdet på goodwill (AbuGhazaleh, Al-Hares & Roberts, 2011). Den nya standarden eliminerade den traditionella avskrivningen på goodwill eftersom den inte ansågs vara pålig (Chalmers, Godfrey & Webster, 2011). Efter tillämpningen av IFRS 3 förklarar AbuGhazaleh, Al-Hares och Roberts (2011) att goodwill inte längre skrivs av utan en nedskrivningsprövning tillämpas. Nedskrivningsbehovet av goodwill prövas årligen eller vid antydan om att enheten bör skrivas ner (AbuGhazaleh, Al-Hares & Roberts, 2011). Därmed återspeglar IFRS 3 en mer trovärdig bild av verkligheten vid nedskrivning i jämförelse med avskrivning (Chalmers, Godfrey & Webster, 2011).

Nedskrivningsprövningen utförs enligt IAS 36 och benämns som impairment test. Prövningen fördelar koncernens tillgångar till kassagenererade enheter där varje enhets bokförda värde jämförs med dess återvinningsvärde (Sevenius, 2011). Detta kräver enligt Sevenius (2011) att en prognos måste föras över framtida kassaflöden för varje enhet och att en kalkylränta fastställs.

Jahmani, Dowling och Torres (2010) förklarar att nedskrivning av goodwill grundar sig utifrån en process som är uppdelad i två steg. Första steget är att identifiera nedskrivningsbehovet genom att jämföra återvinningsvärdet med det redovisade värdet i redovisningsenheten (Jahmani, Dowling & Torres, 2010). När återvinningsvärdet överstiger de redovisade värdet har värdet på goodwill inte minskat. Därmed bör inget nedskrivningsbehov fastställas (Petersen, C. & Plenborg, T, 2010). När det redovisade värdet har större omfattning än återvinningsvärdet redovisar företaget en nedskrivningsförlust (AbuGhazaleh, Al-Hares & Roberts, 2011). Värdeinsnkningen belastar därmed resultatet (Sevenius, 2011). Det andra steget beräknar storleken på nedskrivningen. Först fastställs verkligt värde för varje enskild tillgång och skuld i en redovisningsenhet. Sedan grundas verkligt värde på goodwill utifrån uppskattningar och antaganden (Jahmani, Dowling & Torres, 2010). Storleken bedöms enligt Jahmani, Dowling och Torres (2010) genom jämförandet mellan goodwills uppskattade verkliga värde och det redovisade värdet av goodwill. När det redovisade värdet överstiger det verkliga värdet av goodwill uppstår en nedskrivning som motsvarar den beräknade skillnaden. Uppskattningar om verkligt värde bestäms främst med hjälp av diskonterade kassaflöden och marknadsjämförelser (Jahmani, Dowling & Torres, 2010). Det uppskattade verkliga värdet möjliggör att företagen fördröjer eller reducerar erkännandet av nedskrivningen (Chambers & Finger, 2011). Uppskattningarna har även en väsentlig påverkan på nedskrivningens storlek. Därav påverkar uppskattningarna balans- och resultaträkningen avsevärt (Jahmani, Dowling & Torres, 2010). Påvisar nedskrivningsprövningen att en nedskrivning ska genomföras ökar risken för att ledningen manipulerar beräkningarna (Chambers & Finger, 2011). Bloom (2009) förklarar även att nedskrivningen av goodwill aldrig återställs om värdet på goodwill räknas fram till ett högre belopp under en senare period.

Även om IFRS 3 kräver att goodwill prövas årligen, föreligger det inte alltid ett nedskrivningsbehov varje år. Därmed minskar inte det redovisade värdet av goodwill på ett systematiskt sätt. Nedskrivningarna kommer med stor sannolikhet att vara oregelbundna och

variera i storlek (Jahmani, Dowling & Torres, 2010). Sevenius (2011) påstår även att prövningen medför till att börsnoterade företag kan bygga upp stora goodwillposter i koncernbalansräkningen utan att påverka resultatet. Enligt Hamberg, Paananen och Novak (2011) har tillämpningen av IFRS 3 medfört till ökad resultat vid avskaffning av goodwillavskrivningar. Samtidigt har värdet på goodwill ökat kraftigt, vilket beror på ökat förvärv samt att avskrivningarna har avskaffats (Hamberg, Paananen och Novak, 2011).

Enligt Lhaopadchan (2010) förklarar Watts (2003) att chefer använder diskretion vid situationer där agentbaserade motiv förekommer. De subjektiva bedömningarna påverkar redovisning och information i finansiella rapporter (Hamberg, Paananen & Novak, 2011). Chefernas handlingsfrihet tillämpas för att förmedla information om framtida kassaflöden (AbuGhazaleh, Al-Hares & Roberts, 2011). Beatty och Weber (2006) upptäcker att byte av VD och bonusinkomster påverkar chefens beslut att påskynda eller fördröja nedskrivningen av goodwill. Även Master-Stout, Costigan och Lovata (2008) förklarar att nya chefer i företaget bedömer en mer rättvisande bild av värdet på goodwill och tenderar att framvisa ett lägre resultat för att senare uppnå förbättringar i företagets resultat. På så vis utnyttjar företagen diskretion eftersom den lämnar incitament att justera värdet på tillgången eller flytta nedskrivningen till en senare period (Lhaopadchan, 2010). Ledningen väljer ett lämpligt tillfälle att genomföra en nedskrivning för att uppskattningen bidrar till en utjämning i resultatet (Jahmani, Dowling & Torres, 2010).

Värdenedgångsprövningen har ett antal nackdelar och Sevenius (2011) har lyft fram att dessa bland annat är att värdenedgångsprövningen skiljer sig från andra redovisningsmetoder genom att vara mer avancerad. Därmed blir det mer svårbegriplig samt att det är kostsamt att granska och fastställa nedskrivningsbehoven för goodwill (Sevenius, 2011). Även avsaknaden av detaljerade upplysningar leder till utrymme för ledningens bedömningar (Baboukardos och Rimmel, 2014).

3.2 Studiens utvalda teori

Ovanstående litteraturgenomgång har fokus på redovisningen av goodwill utifrån tidigare forskning. Most (1977) fångar upp aspekten kring begreppet disclosure. Även begreppet goodwill behandlar Most (1977) mer begripligt än andra forskare. Eftersom Most (1977) presenterar begreppet disclosure och redogör för en mer ingående definition av goodwill på ett tydligt vis har studien valt att presentera en större del av information som härrör från Most (1977). Denna information utgör studiens valda teori och framgår i denna informationssektion.

3.2.1 Tillgångar

Flera redovisare anser att företagets resurser har materiella egenskaper. Most (1977) hävdar att tillgångar inte enbart är ekonomiska resurser, egendomar eller saker av värde som företag äger. Sådana tillgångar är bland annat immateriella tillgångar. De immateriella tillgångarnas värde har dessutom sitt ursprung i monopolistiska fördelar vilket medför till att flera ekonomer inte uppskattar denna sort av tillgångar (Most, 1977).

Traditionellt klassificeras tillgångar som anläggnings- och omsättningstillgångar. Anläggningstillgångar är enligt Most (1977) investeringar i utrustning och en förändring av dessa leder till ökad eller minskad kapacitet. Anläggningstillgångar klassificeras även som materiella eller immateriella tillgångar. Most (1977) förklarar att ordet materiell bokstavligt talat betyder att objektet kan urskiljas med känseln. Medan ordet bildligt talat innebär att objektet kan besittas eller realiseras. Redovisningen innehåller inga fysiska objekt utan består

bara av värden. Anledningen är att redovisare behärskar värden och inte fysiska objekt (Most, 1977). Därför förklarar Most (1977) att tillgångar brukar hänvisas till den bildliga definitionen. Verkligheten i immateriella tillgångar kan vara tvivelaktiga enligt Most (1977) eftersom de inte kan besittas eller realiseras. Immateriella tillgångar är inte separerade från företaget som helhet och det råder en stor osäkerhet kring värdet på förväntade framtida vinster. Most (1977) förklarar nämligen att värdet på tillgångarna baseras på deras förväntade framtida vinster. Dessutom är det omöjligt att fastställa vilka intäkter som kommer från en specifik immateriell tillgång. Värdet på de immateriella tillgångarna bestäms inte utifrån fysiskt tillstånd, replacement cost eller från nuvarande marknadsvärde (Most, 1977). Förutom det råder det enligt Most (1977) även förhållanden av imperfekt konkurrens när de immateriella tillgångarna uppkommer.

3.2.2 Värdering

Ordet värde handlar om vad ett objekt är värt. Enligt Most (1977) delas värde in i två dimensioner, en etisk och en materiel. Den etiska dimensionen handlar om att respekt och vördnad ska ingå i värderingen av objektets värde för egen del. Värdet är svårt att benämna i siffror. Den andra dimensionen behandlar ett förhållande mellan ett objekt och en monetär skala, vilket motsvarar det belopp som objektet kan bli köpt eller sålt för. Värderingen i redovisningen uppfattas som att en verksamhet resulterar i ett föremål som representeras av en summa pengar (Most, 1977). Sannolikheten att en tillgång sedan omvandlas till pengar är enligt Most (1977) olika för olika tillgångar. Mätningar inom redovisning kan definieras som en tilldelning av siffror till objekt eller händelser enligt regler (Most, 1977). Most (1977) syftar på att om ett objekt inte kan mätas förkommer inte heller mycket information kring objektet. Däremot erhålls fortfarande möjligheten att beskriva, återskapa och förändra dess egenskaper. Förekommer möjligheten att mäta objekten ökar potentialen för att addera, subtrahera, multiplicera och dividera objektet. Därigenom förklarar Most (1977) att om möjligheten finns för att räkna objekten förkommer även chansen till att redovisa det. Värden inom redovisningen definieras som objektsbeskrivningar i pengar istället för i ord (Most, 1977).

3.2.3 Avskrivning

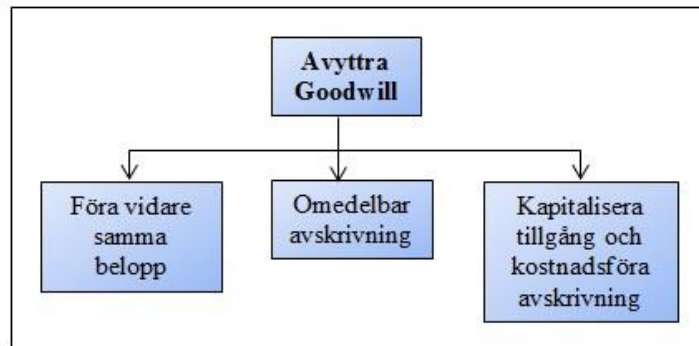
Det är svårt att värdera anläggningstillgångar och dessutom anser Most (1977) att problemet är nära sammankopplat till avskrivningsproblem. I balansräkningen redovisas anläggningstillgångarna som anskaffningsvärdet minus avskrivningarna. Most (1977) förklarar att avskrivning bland annat är en uttömning av nyttan på tillgången, ersättning av förbrukad tillgång och alternativkostnad för tillgången. En förändring av dessa förväntningar kan inte förutses vid tidpunkten då tillgången placerades i tjänst (Most, 1977).

3.2.4 Goodwill: en teoretisk reflektion

Tidigare i studien presenterades Most (1977) tre definitioner av goodwill: en teoretisk konstruktion, en empirisk observation och en redovisningsteknik. De två första innebörderna har enligt Most (1977) sitt ursprung i en subjektiv värdering. Det innebär att individen som beräknar förväntade framtida vinster utgår från sin egen vision om framtiden. Individen som betalar mer för ett företag än dess verkliga marknadsvärde har en personlig bild av företagets framtida lönsamhet. Försök har genomförts för att göra dessa värderingar mer objektiva bland annat genom att förutsäga framtida vinster som en funktion av tidigare vinster (Most, 1977).

Most (1977) förklarar att det huvudsakligen finns tre sätt att avyttra goodwill. Antingen förs samma belopp som uppstod vid förvärvet vidare som en tillgång eller som ett identifierbart avdrag av eget kapital tills dagen dotterbolaget säljs eller avyttras. Ytterligare ett

tillvägagångssätt är att genomföra avdrag från det egna kapitalet direkt när det uppstår eller genom en omedelbar avskrivning på resultaträkningen. Möjligheten förekommer även att kapitalisera det som en anläggningstillgång och kostnadsföra avskrivningen på samma sätt som alla andra anläggningstillgångar skrivs av (Most, 1977).

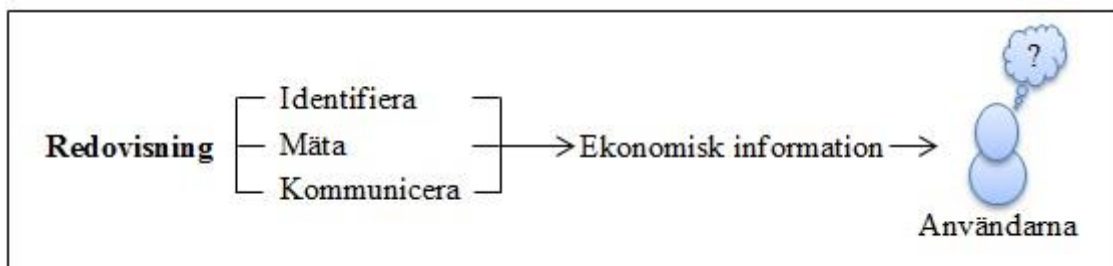
3.1 *Avyttring av goodwill* (Egen figur, 2015)

Goodwill är en immateriell tillgång med oändlig livstid vilket stödjer argumenten om att föra vidare beloppet som är fastställt för goodwill utan att göra några avskrivningar. Most (1977) anser att argumentet faller mot observationen om att faktorerna bakom goodwill har begränsade effekter och saknar samband med andra efterföljande faktorer. En avskrivning är en kostnad som uppstår genom att förbruka ett värde under en specificerad period. Det är inte nödvändigtvis en kostnad som är associerad med en specifik intäkt (Most, 1977).

De finansiella rapporterna som är konsoliderade presenterar den finansiella positionen och resultatet av moderföretaget och dotterföretagens verksamheter som om de varit ett enda företag bestående av olika divisioner (Most, 1977). Kontrollen över tillgångarna är enligt Most (1977) det grundläggande kriteriet som styr valet av redovisningsenhet. När ett företag köper upp ett annat företag ska fair value användas som kostnad hos moderföretaget för dess förvärv (Most, 1977).

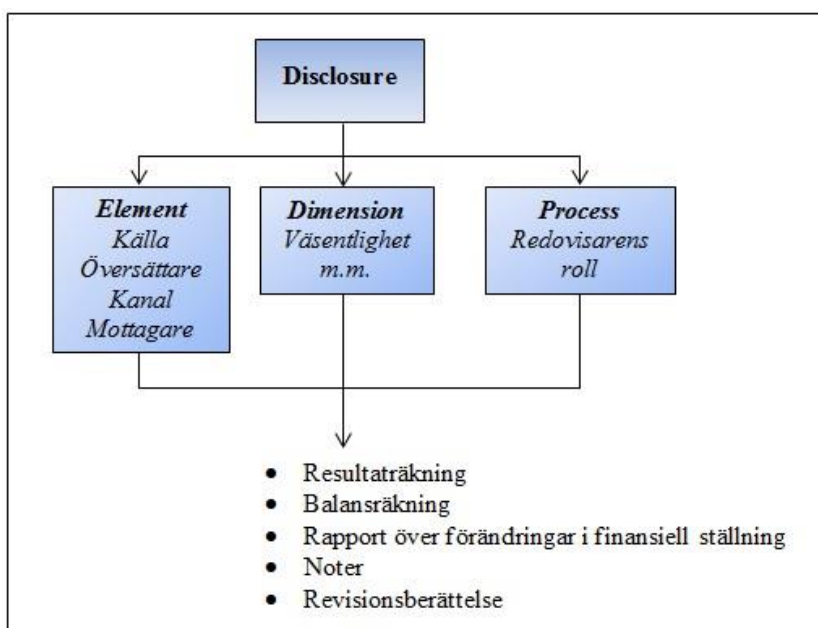
3.2.5 Disclosure enligt teoretiskt perspektiv

Redovisningen ska identifiera, mäta och kommunicera ekonomisk information för att användarna ska ha tillräckligt med upplysningar för att kunna bedöma och fatta beslut (Most, 1977). Det område som behandlar kommunikation benämns enligt Most (1977) som disclosure. Användarna av de finansiella rapporterna har möjlighet att tolka information som företaget publicerat (Most, 1977). Informationen kan uppfattas olika beroende på individen som upprättar informationen och individen som mottager den. Det uppkommer även svårigheter att skilja identifierade objekt från individen som redovisar informationen. Most (1977) anser därför att betydelsen av meddelandet ligger i huvudet på sändaren och mottagaren. Han förklarar att kommunikationsprocessen kan störas av oljud genom att exempelvis lämna ut för mycket datainformation. Användare av de finansiella rapporterna har dessutom olika informationsbehov. Det innebär att det som är relevant för en användargrupp inte nödvändigtvis är relevant för en annan (Most, 1977). Relevans är dessutom ett av de primära kvalitativa målen med finansiell rapportering enligt Most (1977), vilket bidrar till en problematik kring disclosure eftersom det som är relevant skiljer sig åt mellan användargrupperna.

3.2 *Redovisning* (Egen figur, 2015)

Enligt Most (1977) analyseras disclosure i tre delar, nämligen i element, dimensioner och process. Källa, översättare, kanal och mottagare är de olika elementen. Dessa handlar om informationskällor som redovisaren, översättaren, ger till användarna, mottagarna, genom en kanal för meddelanden, vilket i detta fall är de finansiella rapporterna (Most, 1977). Dimensionerna betraktar väsentlighet och andra principer. Slutligen finns processen, vilket är redovisarens roll. Enligt Most (1977) beskrivs redovisaren som en kartritare där kartorna för ett område är det område som de olika finansiella rapporterna representerar. Disclosure kan sedan upprättas i ett antal redovisningsformer, huvudsakligen i resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, revisionsberättelse, fotnoter samt statistisk information härledda från de finansiella rapporterna (Most, 1977).

3.3 *Disclosure* (Egen figur, 2015)

Den traditionella synen på disclosure kräver en resultaträkning, en balansräkning, en rapport över förändringar i finansiell ställning, noter till finansiella rapporter samt en revisionsberättelse (Most, 1977). Det har föreslagits flera tillägg till den traditionella synen på disclosure enligt Most (1977). Den traditionella bilden av disclosure är att den teoretisk motsvarar den finansiella rapporteringen. Detta bygger utifrån antagandet om att syftet med de finansiella rapporterna huvudsakligen är att hjälpa investerare i beslut angående om de ska sälja, köpa eller behålla sina aktier. Speciellt om de saknar makten att erhålla denna information på annat sätt (Most, 1977).

Enligt Most (1977) ska disclosure motsvara den information som är tillgänglig för ledningen. Informationen ska förklara ledningens beslut. Most (1977) påstår att cheferna inte anser att det finns ett behov av att inkludera denna information för att de ska utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt. Disclosure verkar därför sträcka sig utanför sökandet efter rättvisa (Most, 1977). Varje avvikelser från erkända källor för redovisningsprinciper måste avslöjas. Dessutom måste effekten av avvikelserna i de finansiella rapporterna avslöjas där det är praktiskt (Most, 1977). Kraven för disclosure ska ibland inkluderas i ärendet som en post i en särskild finansiell rapport. Ibland ska den istället presenteras som en fotnot i rapporten och vid vissa tillfällen ska den stå antingen eller (Most, 1977). Ackumulerade avskrivningar visas separat i de finansiella rapporterna, syftet till detta kan handla om disclosure. Denna information kan enligt Most (1977) nämligen användas för att beräkna olika förhållanden som kan vara användbara för att utveckla finansiell struktur och till att analysera lönsamheten.

Most (1977) anser att redovisningsrapporterna ska avslöja det som är nödvändigt för att inte göra rapporterna missvisande. Försök till att göra kraven för disclosure mer specifika leder enbart till förvirring. Frågan är egentligen vilken information som faktiskt ska avslöjas i de finansiella rapporterna (Most, 1977).

3.3 Standarddefinition

I kapitlets första två sektioner diskuterades redovisningen av goodwill utifrån tidigare forskning och vald teori. I diskussionen framgår det att ett företagsförvärv leder till en redovisningsproblematik inom koncernredovisning, där goodwill blir ett centralt begrepp. Enligt Sevenius (2011) ska svenska börsföretag, precis som alla börsnoterade företag inom Europa, följa IAS och IFRS. Vid redovisningen av företagsförvärv är de huvudsakliga regelverken IFRS 3 samt IAS 36 (Sevenius, 2011).

Studien presenterar följande standarder i relation till redovisningen av goodwill; IAS 16, IAS 38, IAS 36 och IFRS 3. För att särskilja hanteringen av redovisningen av goodwill erhålls ett perspektiv om materiella tillgångar genom IAS 16. Eftersom goodwill istället är en immateriell tillgång relateras den till IAS 38. Nedskrivningsbehov av goodwill diskuteras i IAS 36. Rörelseförvärv avseende redovisningen av goodwill diskuteras vidare i IFRS 3. Slutligen presenteras standarderna i förhållande till disclosure för redovisningen av goodwill. Innan presentation av standarderna förklarars innebörden av en standard.

3.3.1 Innebörden av en standard

För att kapitalmarknader ska fungera väl krävs det att jämförbar, tydlig och tillförlitlig finansiell information erhålls (Gujarathi, 2007). Trots den drastiska ökningen av antal och storlek på internationella företag, investeringar och handel, varierar standarder och praxis inom redovisningen mellan länder. Detta beror på sociala, ekonomiska, juridiska och kulturella skillnader som förekommer mellan dem (Gujarathi, 2007). För att minska skillnaderna och förbättra jämförbarheten mellan redovisningsstandarder förklarar Gujarathi (2007) att en harmonisering av redovisningsstandarder är ett förslag på förbättring. Skillnaden mellan harmonisering och standardisering är att harmonisering av redovisningsprinciper sätter gränser för de alternativ som tillåts för liknande principer, till skillnad från standardisering som inte lämnar utrymme för alternativ (Gujarathi, 2007).

De internationella redovisningsstandarderna, IAS, är en del av ett harmoniseringsarbete för att minska skillnader mellan länderna. Dessa utformas av IASB som är en oberoende standardsättare för redovisning (Gujarathi, 2007). Enligt Gujarathi (2007) är deras uppdrag att utveckla en enda uppsättning av högkvalitativa, begripliga och genomförbara

redovisningsstandarder som kan tillämpas globalt och kräver en öppen och jämförbar information i finansiella rapporter. Gujarathi (2007) noterar att standarder som utfärdats av IASB betecknas IFRS, till skillnad från de standarder som benämns som IAS har utfärdats av föregångaren till IASB, nämligen IASC.

IASBs mål är att utveckla IFRS för att erhålla transparens, redovisningsskyldighet och effektivitet i finansiella marknader i världen. Deras arbete verkar för allmänintresset genom att främja förtroende, tillväxt och långsiktig finansiell stabilitet. Genom att införa jämförbar och kvalitativ information uppnås transparens (IFRS, 2015). Redovisningsskyldigheten ska enligt IASB minska informationsgapet mellan företagsledningen och aktieägarna. IASB underlättar för investerare att identifiera risker och möjligheter genom IFRS. Samtidigt som företagen minskar sina kostnader för utlandsrapportering (IFRS, 2015).

3.3.2 Standardernas förhållande till redovisningen av goodwill

Från och med förvärvstidpunkten ska förvärvaren redovisa goodwill enligt IFRS 3. Standarderna beräknar goodwill enligt nedanstående figur:

Goodwill =

- + Överförd ersättning
- + Belopp för eventuellt innehav utan tidigare bestämmande inflytande
- + Verkligt värde på förvärvarens tidigare eget kapitalandel vid förvärvstidpunkten
- Nettot av belopp för identifierbara tillgångar och skulder vid förvärvstillgången

3.4 Beräkning av goodwill enligt IFRS 3 (Egen figur, 2015).

3.3.2.1 IAS 16 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar ska enligt IAS 16 redovisas till anskaffningsvärde. Detta värde består av inköpspris, eventuella utgifter som är direkt hänförliga till tillgången för att få den levererad och i skick för att användas samt en uppskattad utgift för nedmontering eller bortforsling av tillgången. När den materiella anläggningstillgången har redovisats som en tillgång enligt IAS 16 ska den redovisas enligt anskaffningsvärdesmetoden eller omvärderingsmetoden. Anskaffningsvärdesmetoden innebär enligt IAS 16 att tillgången redovisas till anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuell ackumulerad nedskrivning. Omvärderingsmetoden innebär att en tillgång vars verkliga värde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt redovisas till omvärderat belopp. IAS 16 förklarar att det omvärderade beloppet utgörs av tillgångens verkliga värde vid omvärderingstidpunkten efter avdrag för efterföljande ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Omvärderingen ska genomföras så regelbundet att det redovisade beloppet inte skiljer sig väsentligt från verkligt värde vid rapportperiodens slut. Leder omvärderingen till en ökning av tillgångens redovisade värde ska ökningen enligt IAS 16 redovisas i övrigt totalresultat samt ackumuleras i eget kapital under rubriken omvärderingsreserv. Förekommer det att omvärderingen istället leder till en minskning av tillgångens redovisade belopp ska minskningen redovisas i resultatet.

3.3.2.2 IAS 38 Immateriella tillgångar

IAS 38 kräver att ett objekt motsvarar definitionen och kriterierna för en immateriell tillgång för att objektet ska redovisas i balansräkningen som en immateriell tillgång. Identifierbarhet, kontroll och förekomst av framtida ekonomiska fördelar är definitioner på en immateriell tillgång enligt IAS 38. En post som omfattas av IAS 38 och inte uppfyller definitionen för en immateriell tillgång ska kostnadsföras. Vid ett rörelseförvärv utgör sådana poster en del av

den goodwill som redovisas som en tillgång i rapporten över finansiell ställning vid förvärvstidpunkten. För att skilja en immateriell tillgång från goodwill krävs det enligt IAS 38 att den immateriella tillgången är identifierbar. Detta innebär att tillgången kan separeras från företaget. IAS 38 förklarar att goodwill som redovisas vid ett rörelseförvärv är en tillgång som representerar de framtida ekonomiska fördelar som uppkommer från andra tillgångar förvärvade i ett rörelseförvärv som inte är enskilt identifierade och separat redovisade. De framtida ekonomiska fördelarna grundar sig i en synergi mellan de identifierbara tillgångar som förvärvats eller i tillgångar som var för sig inte uppfyller kriterierna för redovisning i finansiella rapporterna.

En immateriell tillgång ska enligt IAS 38 redovisas i balansräkningen om det är sannolikt att de förväntade framtida ekonomiska fördelarna som kan hänföras till att tillgången tillfaller företaget. Dessutom ska tillgångens anskaffningsvärde beräknas på ett tillförlitligt sätt. Bedömningarna genomförs utifrån den information som finns tillgänglig vid det första redovisningstillfället. Första gången den immateriella tillgången redovisas i balansräkningen enligt IAS 38 värderas den till anskaffningsvärde. IAS 38 låter företaget välja om de vill använda anskaffningsmetoden eller omvärderingsmetoden som värderingsprincip. Redovisas en immateriell tillgång enligt omvärderingsmetoden ska alla de andra tillgångar i samma tillgångsslag redovisas med samma metod, såvida det inte saknas en aktiv marknad för dessa tillgångar. Omvärdering enligt IAS 38 värderas till verkligt värde genom hänvisning till aktiv marknad. Omvärderingar ska tillämpas så regelbundet att tillgångens redovisade värde vid rapportperiodens slut inte skiljer sig väsentligt från dess verkliga värde.

Enligt IAS 38 ska en immateriell tillgång med en bestämd nyttjandeperiod skrivas av. Förekommer det att tillgångens nyttjandeperiod inte kan bestämmas utelämnas avskrivningen. Enligt IAS 38 och IAS 36 krävs det att företaget prövar om det föreligger ett nedskrivningsbehov för sådana tillgångar som inte ska skrivas av.

3.3.2.3 IAS 36 Nedskrivningar

IAS 36 har uppkommit för att säkerställa att tillgångar inte redovisas till ett högre värde än återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet definieras i standarden som det högsta värdet av en tillgångs verkliga värde minus dess försäljningskostnader eller av dess nyttjandevärde.

En tillgång ska enligt standarden skrivas ned när den minskat i värde, vilket sker när det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet. Vid varje periodslut ska företaget därför bedöma om en indikation på att detta har förekommit och i sådana fall beräknas tillgångens återvinningsvärde. IAS 36 förklarar att väsentlighetsprincipen kan tillämpas vid bedömning om en tillgångs återvinningsvärde behöver uppskattas. Visar tidigare beräkningar att en tillgångs återvinningsvärde är väsentligt högre än dess redovisade värde krävs därmed ingen uppskattning om tillgångens återvinningsvärde. Väsentlighetsprincipen gäller inte för immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och goodwill, dessa ska enligt IAS 36 årligen prövas för nedskrivningsbehov.

När återvinningsvärdet är högre än det redovisade värdet förklarar IAS 36 att en nedskrivning ska genomföras med motsvarande belopp. Nedskrivningen ska kostnadsföras i resultatet om inte tillgången redovisats till ett omvärderat belopp i enlighet med annan standard. Efter nedskrivningen ska de framtida avskrivningarna anpassas för det nya redovisade värdet, efter avdrag för ett eventuellt restvärde och fördelas över tillgångens nyttjandeperiod. Detta gäller generellt vid nedskrivning av tillgångar men IAS 36 påvisar att särklida regler finns för bland annat goodwill.

Enligt IAS 36 är den goodwill som redovisas vid ett företagsförvärv en tillgång som representerar ekonomiska fördelar som uppkommer från andra tillgångar i ett företagsförvärv som inte är enskilt identifierade och separat redovisade. Goodwill genererar inte kassaflöden oberoende av andra tillgångar enligt IAS 36, utan den bidrar till kassaflöden för flera kassagenererade enheter. När ett nedskrivningsbehov prövas ska därför goodwill fördelas på kassagenererade enheter, eller grupper av kassagenererade enheter, vid förvärvstidpunkten. Nedskrivningsbehov ska prövas årligen och vid indikation på att det föreligger ett nedskrivningsbehov för den kassagenererade enheten som goodwill fördelats på. Enligt IAS 36 tillämpas det genom att enhetens redovisade värde inklusive goodwill jämförs med dess återvinningsvärde. IAS 36 förklarar att den årliga prövningen kan genomföras när som helst under räkenskapsåret så länge prövningen inträffar samma tidpunkt varje år. Vid indikation på en värdeminskning för en tillgång med goodwill ska nedskrivningsbehovet prövas för tillgången innan det prövas för goodwill. En nedskrivning av goodwill får inte enligt IAS 36 återföras. IAS 36 anser att varje ökning av återvinningsvärdet för goodwill som uppstår efter nedskrivning av goodwill troligtvis beror på en ökning av internt upparbetad goodwill, vilken inte redovisas enligt IAS 38.

3.3.2.4 IFRS 3 Rörelseförvärv

När ett företag är involverat i ett företagsförvärv tillämpas IFRS 3. Denna standard syftar till att försöka förbättra relevansen, tillförliten och jämförbarheten för dessa företags finansiella rapporter. Enligt IFRS 3 måste de förvärvade tillgångarna och övertagna skulderna utgöra en verksamhet för att det ska betraktas som ett företagsförvärv.

IFRS 3 förklarar att förvärvsmetoden tillämpas vid alla rörelseförvärv. Standarden ställer krav på att förvärvaren fastställer förvärvstidpunkten samt redovisar och värderar de identifierbara förvärvade tillgångarna, de övertagna skulderna samt eventuellt innehav utan bestämmande inflytande. Goodwill redovisas och förvärvaren fastställer vilka upplysningar som presenteras för att användarna ska kunna bedöma företagsförvärvets karaktär och finansiella effekter. IFRS 3 förklarar att förvärvaren ska redovisa tillgångar, skulder och eventuellt innehav skiljt från goodwill. Förvärvade tillgångar och skulder som är identifierbara ska enligt IFRS 3 värderas till deras verkliga värde vid förvärvstidpunkten. Förvärven kan enligt IFRS 3 redovisa vissa tillgångar och skulder som tidigare inte har redovisats i de finansiella rapporterna. Sådana poster är immateriella tillgångar som bland annat varumärken, patent eller kundrelationer. Dessa poster har inte redovisats som tillgångar tidigare eftersom de är internt utvecklade och därmed redovisades som kostnader. Enligt IFRS 3 ska de förvärvade tillgångarna och skulderna klassificeras vid förvärvstidpunkten utefter vad som är lämpligt vid senare tillämpning av standarder. Det kan nämligen förekomma att en standard leder till olika redovisning beroende på hur ett företag klassificerar en särskild tillgång eller skuld. Den ersättning som överförs vid ett rörelseförvärv ska enligt IFRS 3 värderas till summan av de verkliga värdena på förvärvade tillgångar, övertagna skulder och de egetkapitalandelar som emitteras av förvärvaren.

Upptäcks vid slutet av redovisningsperioden att redovisningen av ett företagsförvärv är ofullständigt ska förvärvaren enligt IFRS 3 redovisa preliminära belopp för de poster som är ofullständiga i redovisningen. Justeringar genomförs enbart under värderingstidpunkten enligt IFRS 3. Värderingstidpunkten är perioden som erbjuder förvärvaren rimlig tid att hämta information som är nödvändig för att identifiera och beräkna justeringar för de preliminära belopp som redovisats vid ett företagsförvärv. Värderingstidpunkten avslutas när förvärvaren har information om fakta och omständigheter som förelåg per förvärvstidpunkten, eller när

förvärvaren får vetenskap om att mer information inte kan erhållas. IFRS 3 konstaterar att värderingstidpunkten inte får överstiga ett år från förvärvstidpunkten. Förvärvaren har enligt IFRS 3 maximalt ett år på sig att retroaktivt justera de preliminära belopp som redovisades vid förvärvstidpunkten. Detta för att återspegla ny information om de fakta och omständigheter som förelåg per förvärvstidpunkten och som, om de hade varit kända, hade påverkat beräkningen av de belopp som redovisades vid den tidpunkten. När värderingstidpunkten sedan är avslutad menar IAS 8 att förvärvaren endast ska ändra redovisningen vid rättning av fel. Enligt IFRS 3 ska förvärvaren sedan fortsättningsvis värdera och redovisa de förvärvade tillgångarna, övertagna skulderna och emitterade egetkapitalinstrument enligt andra tillämpliga standarder för varje objekt.

3.3.3 Goodwill och disclosure enligt standard

Redovisas materiella anläggningstillgångar till ett omvärderat belopp ska de enligt IAS 16 framgå upplysningar om omvärderingstidpunkt, metoder och betydande antaganden för uppskattning om verkligt värde. Upplysningar ska även tillkännages angående i vilken utsträckning det verkliga värdet fastställs genom direkt hänvisning till observerbara priser till en aktiv marknad eller nyligen genomförd transaktion på affärsmässiga villkor. Det ska även framgå om uppskattningen genomförts enligt andra värderingstekniker samt om en oberoende värderingsman medverkade. För varje sort av materiella anläggningstillgångar som har omvärderats ska enligt IAS 16 lämna upplysningar om vilket redovisat värde de motsvarar om värderingen skulle beräknas till anskaffningsvärde istället. Slutligen ska upplysningar även presenteras om omvärderingsreserven, periodens förändringar och eventuella begränsningar om möjligheten att dela ut saldot till aktieägare. Tillämpar företaget omvärderingsmetoden för immateriella tillgångar krävs det enligt IAS 38 att företaget lämnar speciella upplysningar även om dessa. Upplysningar som att återge tidpunkten för omvärderingen, det redovisade värdet på den omvärderade immateriella tillgången och beloppet som skulle ha redovisats efter det första redovisningstillfället enligt anskaffningsvärdet måste framgå. Upplysningarna ska enligt IAS 38 presenteras för varje slag av immateriella tillgångar.

IAS 36 kräver att företagen lämnar upplysningar om nedskrivningsbelopp som redovisats i resultatet under perioden, beloppen för de återförda nedskrivningarna som redovisats i resultatet för perioden samt posterna som har påverkats av detta. Upplysningar ska även lämnas för nedskrivet belopp av omvärderade tillgångar som redovisats i övrigt totalresultat under perioden samt återförda belopp för nedskrivning av omvärderade tillgångar som redovisats i övrigt totalresultat för perioden, dessa upplysningar ska framgå för samtliga tillgångsslag. För varje väsentlig nedskrivning som redovisats under perioden kräver IAS 36 att företaget lämnar upplysningar om händelser och omständigheter som lett till nedskrivningen samt beloppet för nedskrivningen. När en del av goodwill inte fördelats på kassagenererade enheter lämnas upplysningar enligt IAS 36 om beloppet tillsammans med orsakerna till varför beloppet inte är fördelat. Fördelas beloppet och det är betydande i jämförelse med företagets totala redovisade värde för goodwill ska företagen lämna flertalet upplysningar.

Enligt IAS 16 lämnar företagen upplysningar om tillämpade värderingsgrunder, avskrivningsmetoder, nyttjandeperioder, avskrivningssatser, uppskrivna anskaffningsvärden och ackumulerade avskrivningar vid årets början och slut för varje sort av materiella anläggningstillgångar. Även beloppen för de utgifter som inkluderats i en materiell anläggningstillgångs redovisade värde vid tillgångens uppförande ska enligt IAS 16 inkluderas i upplysningarna i de finansiella rapporterna. IAS 16 förklarar att upplysningar ska lämnas om en ändrad uppskattnings karaktär och effekter som påverkar den aktuella perioden

eller förväntas ha en inverkan på efterföljande perioder. För materiella anläggningstillgångar kan det avse ändrade uppskattningar om restvärden, uppskattad kostnad för nedmontering eller bortforsling, beräknad nyttjandeperiod samt avskrivningsmetoder.

IAS 38 konstaterar att IAS 8 kräver att företag lämnar upplysningar om beloppet för en ändrad uppskattning eller bedömning som har en väsentlig effekt under innevarande period eller förväntas ha en väsentlig effekt på följande perioder. Dessa förändringar kan enligt IAS 38 vara en följd av förändringar i bedömningen av en immateriell tillgångs nyttjandeperiod, avskrivningsmetod eller restvärde. Förutom dessa krav som återfinns i IAS 8 säger IAS 38 att ett företag även ska lämna upplysningar om belopp på avtalsenliga åtaganden för förvärv av immateriella tillgångar. En beskrivning av det redovisade värdet och kvarstående avskrivningstid för varje immateriell tillgång som är väsentlig för företagets finansiella rapporter ska också presenteras. Slutligen förklarar IAS 38 att upplysningar ska lämnas angående tillgångens redovisade värde och de faktorer som stödjer bedömningen av att nyttjande perioden är obestämbar, för de tillgångar som har bedömts ha en obestämbar nyttjandeperiod. När dessa skäl anges ska företaget dessutom beskriva den faktor eller de faktorer som spelade en betydande roll vid bestämmandet av att tillgången har obestämbar nyttjandeperiod.

3.4 Sammanfattning

Referensramen delades upp i tre informationssektorer för att presentera redovisningen av goodwill. Den teoretiska sektionen förklarar underliggande faktorer om redovisningen av goodwill angående begreppets innebörd och hantering. Standarderna är obligatoriska för börsnoterade företag. Därav analyserar studien det empiriska fältet i förhållande till teori och standard.

4 Empirisk presentation

Detta kapitel redogör för studiens empiriska presentation, vilken består av två delar. Den första delen består av en företagspresentation genom att presentera företagen och deras goodwill i relation till nyckeltal vid två olika tidpunkter. Den andra delen redogör en granskning av varje företag utifrån datainsamlingsmetoden.

4.1 Företagspresentation

Syftet för studien är att öka förståelsen kring redovisningen av goodwill genom att analysera vad företagen redovisar och hur de borde redovisa denna post. För att uppnå syftet undersöker studien årsredovisningar med fokus på redovisning och värdering av goodwill. Målet med den empiriska presentationen är att upptäcka förändringen i hanteringen av goodwill över tid samt i förhållande till nyckeltal och begrepp.

Studien granskar årsredovisningarna hos de börsnoterade företagen; Eniro, Securitas, Handelsbanken, Proffice och Mekonomen. En utförligare redogörelse för val av företag presenterades i kapitel 2. Denna sektion återger först en företagsintroduktion. Därefter följs en presentation av valda nyckeltal som granskas i årsredovisningarna. Slutligen presenteras företagets förändringar avseende dessa nyckeltal.

4.1.1 Företagsintroduktion

Eniro AB

I Eniros årsredovisning från 2013 framgår det att Eniro aggregerar, filtrerar, organiserar och presenterar lokal information. Visionen är att framstå som symbolen för lokalt sök. Affärsiden är att tillhandahålla lokal information som underlättar för köpare och säljare att mötas (Eniro, 2013).

Securitas AB

I Securitas årsredovisning från 2013 framgår det att företaget huvudsakligen erbjuder tjänster inom specialiserad bevakning och mobila säkerhetstjänster, larmövervakning, tekniklösningar samt konsult och säkerhetsutredningstjänster (Securitas, 2013).

Svenska Handelsbanken AB

Handelsbanken är enligt deras årsredovisning för 2013 en fullsortimentsbank för både privat- och företagskunder. Det framgår att Handelsbanken har ett decentraliserat arbetssätt, långsiktiga kundrelationer och en stark lokal förankring genom att vara etablerade över hela landet (Svenska Handelsbanken, 2013).

Proffice AB

Proffice är ett av Nordens största specialistföretag inom bemanning som erbjuder uthyrning av personal, rekrytering och omställningsstöd vid en organisationsförändring, vilket framkommer i deras årsredovisning för 2013. Proffice vision är att vara det mest framgångsrika bemanningsföretaget i Norden och deras affärsidé är att ge människor och företag möjlighet att utvecklas genom att vara ett engagerat, lyhört och lösningsorienterat bemanningsföretag (Proffice, 2013).

Mekonomen AB

I årsredovisningen för Mekonomen 2013 framgår det att bolaget är Nordens ledande bildelskedja. Koncernen har verkstäder och butiker för företag och konsumenter. Mekonomen har en vision om att vara bilistens första val och verkar för ett enklare BilLiv. Deras affärside förklarar att företaget ska erbjuda konsumenter och företag lösningar för ett enklare BilLiv genom innovativa koncept, hög kvalitet och en effektiv logistikkedja (Mekonomen, 2013).

4.1.2 Presentation av valda nyckeltal

Information om företagen presenteras genom nyckeltal. Utifrån nyckeltalen presenteras varje företag i två perioder för att uppvisa en deskriptiv presentation av företagen i form av förändring. Nyckeltal som ställs i relation till redovisningen av goodwill är framförallt förändring i volymen av goodwill. Andra nyckeltal som förändras i samband redovisningen av goodwill är väsentliga. Därmed presenteras information angående volymen av goodwill, omsättning, årets resultat, balansomslutning samt balansomslutning i förhållande till volymen av goodwill.

För att möjliggöra granskning av goodwill måste det förekomma goodwill. Den inledande presentationen blir därav företagets *goodwill volym*. Goodwill uppstår vid företagsförvärv. Genom företagsförvärv påverkas omsättningen och därav granskas nyckeltalet *omsättning*. Även om företagen har en stark omsättning under året förekommer risken att de erhåller ett svagt resultat under året. Resultatet påverkas av kostnader som av- och nedskrivningar vilka belastar resultaträkningen. Därmed blir *årets resultat* ett väsentligt nyckeltal. Det viktigaste nyckeltalet för denna studie är *balansomslutningen* i förhållande till goodwill. Genom förhållandet upptäcks relationen mellan goodwill och andra tillgångar. Därigenom kommer nyckeltalet bidra till att presentera andelen av företagets totala tillgångar som består av goodwill. Storleken på goodwill påverkar redovisningen i större utsträckning om goodwill omfattar en större andel av företagets totala tillgångar.

I nedanstående tabeller återfinns den information som härleds utifrån observationer av valda nyckeltal i företagens årsredovisningar. Den första tabellen presenterar respektive företag under 2003 och i den andra tabellen återges motsvarande information för år 2013.

År 2003	Goodwill volym	Omsättning	Årets resultat	Balansomslutning	Balansomslutning i relation till goodwill
Eniro	4 726 MSEK	4 901 MSEK	258 MSEK	7 161 MSEK	67 %
Securitas	14 777,8 MSEK	57 886,3 MSEK	1 242,3 MSEK	36 954,7 MSEK	39,99 %
Handelsbanken	5 867 MSEK	22 130 MSEK	8 116 MSEK	1 260 454 MSEK	0,47 %
Proffice	291 MSEK	3 145 MSEK	- 75 MSEK	976 MSEK	29,82 %
Mekonomen	128 038 TSEK	1 881 251 TSEK	98 688 TSEK	1 410 291 TSEK	9,08 %

4.1 Tabell: Nyckeltal år 2003 (2015)

År 2013	Goodwill volym	Omsättning	Årets resultat	Balansomslutning	Balansomslutning i relation till goodwill
Eniro	5 763 MSEK	3 660 MSEK	234 MSEK	8 158 MSEK	70,64 %
Securitas	14 361,9 MSEK	65 017,5 MSEK	1 885,6 MSEK	37 237,2 MSEK	38,57 %
Handelsbanken	6 431 MSEK	36 327 MSEK	14 295 MSEK	2 489 806 MSEK	0,26 %
Proffice	557 MSEK	4 318 MSEK	104 MSEK	1 564 MSEK	35,61 %
Mekonomen	1 856 MSEK	5 863 MSEK	315 MSEK	5 444 MSEK	34,09 %

4.2 Tabell: Nyckeltal år 2013 (2015)

4.1.3 Förändring i nyckeltal

Genom att presentera företagen i två perioder erhålls information om företagen i termer av förändring. Förändringen av goodwill kan påverkas av företagsförvärv eller ändrade redovisningsprinciper inom företagen, vilket studien tidigare påvisat. Samtliga företag, förutom Securitas, har ökat värdet på goodwill. Alla företag har dessutom ökat balansomslutningen. En ökning av goodwill behöver inte innebära att relationen till balansomslutningen har förstärkts. Den ökade summan på balansomslutningen grundar sig utifrån ökning på samtliga tillgångar.

För att undersöka om goodwill har en påverkan på balansomslutningen har goodwill granskats i relation till balansomslutning. Undersökningen av nyckeltalet visar en ökning för samtliga företag utom Securitas och Handelsbanken, vilka har en nästintill obefintlig procentuell minskning. Ökning av goodwill i relation till balansomslutningen innebär att goodwill har ökat mer än de övriga tillgångarna som företagen besitter. Detta leder till att goodwill upptar en större del av företagets balansräkning. I nedanstående tabell återges en fullständig överblick över de förändringar som skett för respektive företag i förhållande till tidigare nämnda begrepp. Siffrorna har beräknats genom att subtrahera informationen från 2013 med informationen från 2003.

Förändring	Goodwill volym	Omsättning	Årets resultat	Balansomslutning	Balansomslutning i relation till goodwill
Eniro	1 037 MSEK	- 1 241 MSEK	- 24 MSEK	997 MSEK	3,64 %
Securitas	- 415,9 MSEK	6 849,8 MSEK	643,3 MSEK	282,5 MSEK	- 1,42 %
Handelsbanken	564 MSEK	14 197 MSEK	6 179 MSEK	1 229 352 MSEK	- 0,22 %
Proffice	266 MSEK	1 173 MSEK	179 MSEK	588 MSEK	5,79 %
Mekonomen	1 727 962 TSEK	3 981 749 TSEK	216 312 TSEK	4 033 709 TSEK	25,01 %

4.3 Tabell: Förändring i nyckeltal (2015)

4.2 Presentation av observerad data

I företagspresentationen granskades goodwill i förhållande till väsentliga nyckeltal. I denna sektion granskas redovisningen av goodwill i förhållande till de begrepp som ingår i studiens datainsamlingsreferensram, vilken presenterades i kapitel 2. Syftet med presentationen är att fånga in variation och förändring i redovisning av goodwill. Genom att tolka variation och förändring erhålls information om redovisningens kvalitet har ökat eller minskat när det gäller goodwill. Begreppen observeras ifrån två tidsperioder för att erhålla en diakronisk syn.

4.2.1 Granskning genom observation av begrepp

Samtliga företag granskas var för sig utifrån datainsamlingsmodellen. Först återges en kortare text om skillnaderna som tydliggjorts genom granskningen för att avsluta med en tabell som presenterar den fullständiga granskningen utifrån datainsamlingsmodellen. Företagen granskas i följande ordning: Eniro, Securitas, Handelsbanken, Proffice och slutligen Mekonomen.

4.2.1.1 Eniro

En undersökning av Eniros årsredovisningar påvisar att definitionen av goodwill har förändrats över åren. Avskrivning tillämpas inte längre för posten vilket bidragit till att denna uteslutits från dess värdering, förutom det värderas goodwill likvärdigt mellan åren. Livslängden på goodwill har skiftat från att tidigare vara fem till tjugo år, till att numera vara obestämd. De immateriella tillgångarna har ökat kraftigt i företagets räkenskaper till skillnad från materiella tillgångar som har minskat. Företaget prövade nedskrivningsbehovet för goodwill år 2003 genom att diskontera framtida betalningar. Under 2013 jämförs återvinningsvärdet med bokfört värde. Nedskrivningsprövningen ska inte längre enbart genomföras årligen, utan även vid indikationer att återvinningsvärdet är lägre än bokfört värde.

Eniro		2003	2013
Disclosure	Volym	72 sidor	104 sidor
Goodwill	Definition	Anskaffningsvärde >Förvärvade nettotillgångar	Positiv skillnad pris och verkligt värde
	Volym	4 726 MSEK	5 763 MSEK
	Värdering	Anskaffningsvärde – ack. avskrivningar – ev. nedskrivning	Anskaffningsvärde – ev. nedskrivning
Livslängd		5 – 20 år	Obestämd
Initial value		7 092 MSEK	10 698 MSEK
Identifierbara tillgångar	Materiella	224 MSEK	40 MSEK
	Immateriella	28 MSEK	6 948 MSEK
Återvinningsvärde		Högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärde	Högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärde
Fair value	Goodwill	Framgår inte	Framgår inte
	Andra tillgångar	Framgår inte	Framgår
Avskrivning	Definition	Enligt plan	Tillämpas inte
	Belopp	333 MSEK	-
Nedskrivning	Definition	Årlig prövning, diskonterar framtida betalningar	Årlig prövning, återvinningsvärdet < bokfört värde + Indikation
	Belopp	304 MSEK	103 MSEK

4.4 Tabell: Eniro (2015)

4.2.1.2 Securitas

Securitas påvisar att avskrivning inte längre tillämpas för goodwill och därmed utesluts avskrivning från värderingen av goodwill. Utöver det värderas posten likvärdigt mellan åren. Livslängden på goodwill var upp till tjugo år under 2003 men är obestämd 2013. Värdet på goodwill och identifierade tillgångar har minskat. Nedskrivningsprövningen tillämpades årligen samt vid indikationer om att återvinningsvärdet var lägre än bokfört värde 2003. Under 2013 angavs bara att nedskrivningsprövningen tillämpades årligen.

Securitas		2003	2013
Disclosure	Volym	90 sidor	142 sidor
Goodwill	Definition	Anskaffningsvärde > Förvärvade nettotillgångar	Anskaffningsvärde > Förvärvade nettotillgångar
	Volym	14 777,8 MSEK	14 361,9 MSEK
	Värdering	Anskaffningsvärde – ack. avskrivningar – ev. nedskrivning	Anskaffningsvärde – ev. nedskrivning
Livslängd		Upp till 20 år	Obestämd
Initial value		19 744,5 MSEK	14 716,9 MSEK
Identifierbara tillgångar	Materiella	5 069 MSEK	2 269,4 MSEK
	Immateriella	384,7 MSEK	325,2 MSEK
Återvinningsvärde		Definieras inte	Högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärde
Fair value	Goodwill	Framgår inte	Framgår inte
	Andra tillgångar	Framgår	Framgår
Avskrivning	Definition	Linjär avskrivning över nyttjandeperiod	Tillämpas inte
	Belopp	1 137 MSEK	-
Nedskrivning	Definition	Årlig prövning, återvinningsvärdet < bokfört värde + Indikation	Årlig prövning, återvinningsvärdet < bokfört värde
	Belopp	304 MSEK	103 MSEK

4.5 Tabell: Securitas (2015)

4.2.1.3 Handelsbanken

En undersökning av Handelsbankens årsredovisningar påvisar att avskrivningar av goodwill inte längre tillämpas vilket bidrar till att värderingen av goodwill numera enbart består av anskaffningsvärdet subtraherat med eventuell nedskrivning. Livslängden är inte längre upp till tjugo år utan är numera obestämd. De immateriella tillgångarna har ökat kraftigt till skillnad från de materiella tillgångarna som har minskat. Tidigare prövade företaget endast nedskrivningsbehovet av goodwill vid indikation på att återvinningsvärdet var lägre än redovisat värde. Numera prövar företaget även nedskrivningsbehovet årligen. Företaget prövade nedskrivningsbehovet för goodwill år 2003 genom att diskontera framtida betalningar, under 2013 jämförs återvinningsvärdet med bokfört värde.

Handelsbanken		2003	2013
Disclosure	Volym	110 sidor	220 sidor
Goodwill	Definition	Inte identifierbara tillgångar och skulder vid förvärv	Inte identifierbara tillgångar och skulder vid förvärv
	Volym	5 867 MSEK	6 431 MSEK
	Värdering	Anskaffningsvärde – ack. avskrivningar	Anskaffningsvärde – ev. nedskrivning
Livslängd		Upp till 20 år	Obestämd
Initial value		8 160 MSEK	6 431 MSEK
Identifierbara tillgångar	Materiella	1 833 MSEK	492 MSEK
	Immateriella	24 MSEK	1 404 MSEK
Återvinningsvärde		Högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärde	Högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärde
Fair value	Goodwill	Framgår inte	Framgår inte
	Andra tillgångar	Framgår	Framgår
Avskrivning	Definition	Linjär avskrivning över nyttjandeperiod	Tillämpas inte
	Belopp	429 MSEK	-
Nedskrivning	Definition	Indikation, återvinningsvärdet < bokfört värde	Årlig prövning, återvinningsvärdet < bokfört värde + Indikation
	Belopp	-	-

4.6 Tabell: Handelsbanken (2015)

4.2.1.4 Proffice

Proffice årsredovisningar påvisar att definitionen av goodwill har förändrats inom företaget över åren. Avskrivning tillämpas inte längre för posten och därav värderas goodwill till anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Livslängden på goodwill är numera obestämd från att tidigare ha varit upp till tjugo år. De immateriella tillgångarna har ökat i företagets räkenskaper till skillnad från de materiella tillgångar som har minskat i värde.

Proffice		2003	2013
Disclosure	Volym	52 sidor	72 sidor
Goodwill	Definition	Anskaffningsvärde > Förvärvade nettotillgångar	Positiv skillnad pris och verkligt värde
	Volym	291 MSEK	557 MSEK
	Värdering	Anskaffningsvärde – ack. avskrivningar	Anskaffningsvärde – ev. nedskrivning
Livslängd		Upp till 20 år	Obestämd
Initial value		446 MSEK	594 MSEK
Identifierbara tillgångar	Materiella	40 MSEK	10
	Immateriella	1 MSEK	65
Återvinningsvärde		Högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärde	Högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärde
Fair value	Goodwill	Framgår inte	Framgår inte
	Andra tillgångar	Framgår inte	Framgår
Avskrivning	Definition	Enligt plan	Tillämpas inte
	Belopp	44 MSEK	-
Nedskrivning	Definition	Årlig prövning, återvinningsvärdet < bokfört värde + Indikation	Årlig prövning, återvinningsvärdet < bokfört värde + Indikation
	Belopp	-	-

4.7 Tabell: Proffice (2015)

4.2.1.5 Mekonomen

Mekonomen påvisar i årsredovisningarna att definitionen av goodwill har förändrats över åren. Avskrivningar tillämpas inte längre för goodwill utan posten värderas numera till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning. Livslängden på goodwill har utvecklats från tio år till obestämd. De identifierbara tillgångarna har ökat, till skillnad från de materiella tillgångarna som har minskat kraftigt. Nedskrivningsprövningen förklarades endast i årsredovisningen för 2013 genom årlig prövning samt vid indikation om att återvinningsvärdet är lägre än bokfört värde.

Mekonomen		2003	2013
Disclosure	Volym	52 sidor	76 sidor
Goodwill	Definition	Anskaffningsvärde > Förvärvade nettotillgångar	Positiv skillnad pris och verkligt värde
	Volym	128 028 TSEK	1 856 MSEK
	Värdering	Anskaffningsvärde – ack. avskrivningar – ev. nedskrivning	Anskaffningsvärde – ev. nedskrivning
Livslängd		10 år	Obestämd
Initial value		191 662 TSEK	1 856 MSEK
Identifierbara tillgångar	Materiella	476 146 TSEK	249 MSEK
	Immateriella	471 TSEK	1 025 TSEK
Återvinningsvärde		Definieras inte	Högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärde
Fair value	Goodwill	Framgår inte	Framgår inte
	Andra tillgångar	Framgår	Framgår inte
Avskrivning	Definition	Enligt plan	Tillämpas inte
	Belopp	16 538 TSEK	-
Nedskrivning	Definition	Framgår inte	Årlig prövning, återvinningsvärdet < bokfört värde + Indikation
	Belopp	-	-

4.8 Tabell: *Mekonomen* (2015)

4.2.2 Begrepp skapar text

Utifrån ovanstående granskning av företagens årsredovisningar i förhållande till utvalda begrepp erhålls en överblick för hur redovisningen förändrats både inom varje företag samt mellan olika företag. Genom att applicera tolkning på respektive begrepp framställs text. Texten presenteras i denna sektion.

Disclosure

Samtliga företag har under 2013 utökat sina årsredovisningar med minst tjugo sidor jämfört med 2003. Handelsbanken har utökat antalet sidor mest genom att fördubbla mängden för 2013. Årsredovisningarna visar att företagen har arbetat med rapporternas layout och design. Därmed är inte enbart antalet sidnummer relevant utan innehållet är det som är mest väsentligt. Textmässigt beror det ökade antalet sidnummer främst på att företagen implementerat hållbarhetsredovisning i årsredovisningarna för 2013, vilket inte presenteras i årsredovisningarna för 2003.

Goodwill

Informationen om goodwill har ökat över åren för samtliga bolag. Det är främst information om antaganden och räntesatser som har tillämpats vid nedskrivningsprövningen som har

utökats i årsredovisningarna för 2013. Samtliga företag värderade sin goodwill 2003 genom anskaffningsvärdet minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Under 2013 värderades goodwill enbart till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Under 2003 förekom en varierande livslängd för goodwill både inom företagen och mellan företagen. Livslängden har under 2013 definierats som obestämmd för samtliga bolag.

Återvinningsvärde

Vid bedömning av nedskrivning ska innebörden av återvinningsvärdet förekomma. Under 2003 saknas innebörden av begreppet hos två av företagens årsredovisningar, nämligen Mekonomens och Securitas. De andra företagen har definierat begreppet som det högsta av nyttjandevärde eller nettoförsäljningsvärdet. Detta motsvarar den definition som samtliga företag presenterade i sina årsredovisningar för 2013.

Fair value

Under åren framgår ingen informationen om verkligt värde för goodwill i upplysningarna från företagen. Däremot presenterades verkligt värde på andra tillgångar i tre företag, nämligen Mekonomen, Handelsbanken och Securitas. Under 2013 förekommer verkligt värde för andra tillgångar i samtliga årsredovisningar.

Avskrivning och nedskrivning

Samtliga företag använde avskrivningar enligt plan på goodwill under 2003. Efter införandet av IFRS 3 tillämpades inte avskrivningar bland årsredovisningarna för 2013. Istället för avskrivningar tillämpas prövningar av nedskrivningsbehov för goodwill. Nedskrivningsbehovet ska prövas årligen, vilket framgår i fyra av fem företag under 2003. Handelsbanken var det enda företag som inte uppgav att nedskrivningsbehovet prövas årligen. Det återfanns endast information om att nedskrivningsprövningen tillämpades vid indikation. Under 2013 prövar samtliga företag nedskrivningsbehovet årligen samt vid indikation på att ett nedskrivningsbehov bör föreligga. Securitas var det enda företag som utelämnade information om att nedskrivningsbehovet prövas vid indikation.

Under 2003 och 2013 framgår det att nedskrivningsbehovet prövades genom att undersöka om återvinningsvärdet är mindre än det redovisade värdet för nio av tio årsredovisningar. I Eniros årsredovisning för 2003 framgår det istället att nedskrivningsbehovet prövas genom beräkning av nyttjandevärdet för en tillgång eller kassagenererad enhet. Eniro är det enda företaget som har genomfört nedskrivning. Nedskrivningen har dessutom genomförts under både 2003 och 2013.

4.2.3 Sammanfattning

I kapitlet presenterades fem företags årsredovisningar genom nyckeltal och begrepp utifrån två perioder. Företagen kan därmed jämföras både inom företagen och mellan företagen för att upptäcka förändringar och variationer. Utifrån ovanstående granskning av det empiriska fältet upptäckts att redovisningen av goodwill har blivit mer likartad mellan företagen på senare år. Under 2013 har samtliga företag en obestämmd livstid på goodwill, avskrivning av goodwill uteblir, prövning av nedskrivningsbehov tillämpas och återvinningsvärdet definieras. Även om redovisningen av goodwill numera är mer likartad behöver det inte innebära att informationen förbättrats. För att erhålla en bild om informationen har förbättrats genomförs analyser i nästa kapitel där det empiriska fältet analyseras i förhållande till standard och teori.

5 Analys

Kapitlet presenterar studiens två analyser. Först analyseras empirin i förhållande till standard. Sedan analyseras empiri, standard och teori. Innan analyserna presenteras återges en introduktion för problematiken med redovisningen av goodwill. Kapitlet avslutas med redogörelse för studiens resultat.

5.1 Introduktion

I kapitel 1 presenterades problematiken med redovisningen av goodwill genom erkännande, mätning och värdering, klassifikation samt presentation och disclosure. Studien fokuserar på problematiken med presentation och disclosure för redovisningen av goodwill. Utifrån problemdiskussionen utvecklades två delfrågor:

1. *Hur upplyser börsnoterade företag användarna av de finansiella rapporterna om hur de värderat och bedömt goodwill praktiskt idag?*
2. *Hur borde börsnoterade företag upplysa användarna av de finansiella rapporterna om hur de värderat och bedömt goodwill?*

Syftet med detta kapitel är att besvara frågorna genom att analysera studiens empiri utifrån två analyser. Först analyseras empiri i förhållande till standarder. Analysen ska bidra till svar på frågeställningen om hur börsföretagen upplyser sina användare om faktorer som inkluderas i redovisningen av goodwill. Sedan genomförs en analys av förhållandet mellan standard, teori och empiri. Analysen ska besvara frågan om hur börsnoterade företag borde upplysa sina användare. Slutligen presenteras resultatet på studiens huvudsakliga forskningsfråga genom de två analysernas resultat på delfrågorna.

5.2 Analys i förhållande till standard

Studiens empiri analyseras i denna sektion i förhållande till studiens valda standarder nämligen IAS 16, IAS 36, IAS 38 samt IFRS 3. Genom analysen undersöks om empiri och standard överensstämmer med varandra.

5.2.1 Analys av delfråga 1

Enligt Gujarathi (2007) krävs det jämförbar finansiell information för att uppnå en väl funderande kapitalmarknad. I empirin jämfördes årsredovisningar både över tid och mellan företag. Under datainsamlingen upptäcktes flera skillnader både mellan och inom företagen som försvårade jämförelseprocessen. En del årsredovisningar redogjorde för en mer utförlig information om vilka antaganden som nedskrivningsprövningen baserades på till skillnad från andra. Detta skapade svårigheter vid jämförandet om bedömningarna har baserats på likvärdig information. Gujarathi (2007) förklarar att jämförbarhet ökar genom att harmonisera redovisningsstandarder, vilket IAS är ett försök till. En harmonisering av redovisningsprinciperna mellan länderna ökar även jämförbarheten mellan verksamheter globalt. Eftersom finansiella rapporter är ett underlag för att bedöma investeringar bör rapportens utformning innehålla fullständig och jämförbar information (Gujarathi, 2007). Enligt IFRS 3 syftar standarden till att försöka förbättra relevans, tillförlitlighet och jämförbarhet i de finansiella rapporterna för börsnoterade företag. Empirin påvisade att redovisningen av goodwill har blivit mer likvärdig mellan företagen under 2013, detta försvårar dock jämförelseprocessen mellan åren.

Goodwill som uppstår vid ett företagsförvärv är enligt IAS 36 en tillgång. Denna tillgång representerar enligt IAS 36 ekonomiska fördelar som uppkommer i samband med andra tillgångar i ett företagsförvärv och är inte enskilt identifierade eller separat redovisade. Genom det empiriska fältet framkom att företagen definierar goodwill på olika vis. En definition är den positiva skillnaden mellan förvärvspris och verkligt värde på förvärvade tillgångar vid förvärvsdatumet. En annan definition är att goodwill motsvarar skillnaden mellan anskaffningsvärde och förvärvade nettotillgångar med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuell nedskrivning. Ytterligare en definition förklarar att goodwill är ett koncernmässigt övertvärde, vilket uppstår när anskaffningsvärdet på aktierna överstiger de förvärvade företagens nettotillgångar. IFRS 3 definition på goodwill är summan av överförd ersättning, beloppet för eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på förvärvarens tidigare egetkapitalandel vid förvärvstidpunkten, subtraherat med nettobeloppet för identifierbara tillgångar och skulder vid förvärvstidpunkten. Även om företagens definition på goodwill inte överensstämmer helt med IFRS 3, förekommer flera likheter som påvisar att företagen grundat sin definition utifrån standarden. Trots att företagen verkar bygga sin definition av goodwill utifrån IFRS 3 konstateras det utifrån årsredovisningarna att företagen har varierande definition på goodwill, dock är innebörden av de olika definitionerna densamma. Företagen påvisar att goodwill enbart är en skillnad mellan köpeskilling och värdet på förvärvade tillgångar till skillnad från standard. IAS 36 benämner goodwill som de ekonomiska fördelar som uppkommer genom förvärv. Endast Handelsbankens årsredovisning för 2013 har förklarat att den goodwill som uppstod vid ett förvärv främst består av synergieffekter. Enligt IAS 38 är synergieffekter ett förslag på innebörden av goodwill. Det verkar fortfarande förekomma en viss skillnad mellan företagens och standardens syn på innebörden av goodwill vilket bidrar till att det uppstår en viss varians när begreppet jämförs mellan företag. Samtidigt upptäcks brister på information om anledningen till att goodwill har uppstått.

Företagen redovisar goodwill skiljt från andra tillgångar i sina årsredovisningar både under 2003 och 2013, vilket överensstämmer med IFRS 3 krav. IFRS 3 tillåter även förvärvsföretag att redovisa poster som det förvärvade företaget var tvungna att kostnadsföra, till exempel varumärken, patent och kundrelationer. Utifrån detta kan det antas att goodwill i förhållande till balansomslutningen borde minska. Eftersom det numera är tillåtet att identifiera fler immateriella poster borde ett lägre belopp finnas kvar som ett restvärde och ett större belopp borde motsvara identifierbara tillgångar. Därav kan antagen göras om att goodwill i förhållande till balansomslutningen borde minska efter att IFRS 3 tillämpas i årsredovisningarna. I det empiriska material genomfördes en företagspresentation i form av nyckeltal vilket motbevisade antagandet. Istället för att minska posten hade majoriteten av företagen ökat sin goodwill i förhållande till balansomslutningen. De två företagen som faktiskt hade minskat sin goodwill i förhållande till balansomslutningen genomförde en nästintill obefintlig procentuell minskning.

IAS 38 förklarar att tillgångar som har en obestämd nyttjandeperiod ska lämna upplysningar om de faktorer som stödjer bedömningen om att nyttjandeperioden är obestämbar. IFRS 3 definierar goodwill livslängd som obestämbar. Samtliga företag har i sin årsredovisning för 2013 tydliggjort att livslängden för goodwill är obestämd.

Den grundläggande standarden för immateriella tillgångar är IAS 38. Standarden förklarar att dessa tillgångar enbart ska redovisas i balansräkningen om det är sannolikt att de förväntade framtida ekonomiska fördelarna som kan hänföras till tillgången kommer att tillfalla företaget. Samt att tillgångens anskaffningsvärde beräknas på ett tillförlitligt sätt. Standarden förklarar

att om en post inte uppfyller definitionerna för en immateriell tillgång, vilka är identifierbarhet, kontroll och förekomst av ekonomiska fördelar, ska posten kostnadsföras. Trots kraven förklarar standarden att goodwill ändå ska redovisas som en tillgång. Goodwill benämns som en restpost av immateriella tillgångar och borde därför kostnadsföras. Trots att goodwill egentligen inte uppfyller tillgångskriterierna i IAS 38 visar empirin att posten ökar bland tillgångarna i balansräkningarna.

Empirin påvisade att samtliga företag inte definierade återvinningsvärdet under 2003 till skillnad från 2013. Under 2013 var samtliga företag överens om att återvinningsvärdet är det högsta av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet. Företagens definition på återvinningsvärdet stämmer överens med IAS 36. Återvinningsvärdet förklaras enligt IAS 36 som det högsta av en tillgångs verkliga värde minus dess försäljningskostnader eller av dess nyttjandevärde.

Verkligt värde för goodwill framgår inte i årsredovisningarna under varken 2003 eller 2013. Andra tillgångar värderas till verkligt värde, exempelvis kassa och bank samt kortfristiga placeringar under 2003. Det framgår även att tillgångar med verkligt värde har baserats på marknadsvärdet. Under 2013 värderar alla företag finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde vilket är ett krav enligt IFRS 3. En anledning till att verkligt värde inte framgår i årsredovisningarna kan bero på att en aktiv marknad saknas för goodwill, vilket försvårar möjligheten att uppskatta dess verkliga värde. Goodwill prövas årligen för nedskrivningsbehov. Detta kan indirekt innebära att verkligt värde framgår för goodwill. En nedskrivningsprövning baseras nämligen på antaganden om verkligt värde på goodwill. Eftersom en aktiv marknad saknas kan antaganden framställas om att återvinningsvärdet motsvarar tillgångens verkliga värde.

Under 2003 förekom avskrivning av goodwill i samtliga företag. Goodwill redovisas därmed enligt plan i samtliga årsredovisningar för 2003. I Securitas och Handelsbanken framgick det även att avskrivningen sker linjärt över nyttjandeperioden. Under 2013 var det inget av företagen som tillämpade avskrivning för goodwill, vilket överensstämmer med standard. Istället prövar företagen posten för nedskrivningsbehov vilket också följer standard.

IAS 36 säger att nedskrivningsbehovet för goodwill ska prövas årligen eller när indikationer finns på att nedskrivningsbehov förekommer. Under år 2013 framgår det i samtliga årsredovisningar att företagen har tillämpat prövningen under året. Enligt IAS 36 förekommer möjligheten att själv avgöra när nedskrivningsprövningen genomförs. Prövningen måste dock inträffa under samma tidpunkt varje år. Samtliga företag lämnar specificering när nedskrivningsprövningen inträffade. I vissa årsredovisningar förklaras att prövningen infaller i samband med bokslutet och ett företag säger att prövningen inträffar under det tredje kvartalet.

IAS 36 förklarar att goodwill fördelas på kassagenererade enheter, eller grupper av kassagenererade enheter när ett nedskrivningsbehov prövas. Samtliga företag har i sina årsredovisningar för 2013 redogjort för fördelningen av goodwill över kassagenererade enheter, vilka har bestått av flertal länder.

Nedskrivning ska enligt IAS 36 genomföras när en tillgång har minskat i värde vilket inträffar när det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet. Detta är samtliga företag överens om i årsredovisningarna för 2013. För varje väsentlig nedskrivning som redovisats för goodwill ska företaget enligt IAS 36 lämna upplysningar om händelser och omständigheter som

påverkat nedskrivning samt vilket belopp nedskrivningen motsvarar. Av samtliga företag som studien undersökte var det enbart Eniro som genomförde nedskrivning under 2003 och 2013. Vid granskning av Eniros årsredovisningar redogjordes information om storleken på nedskrivningarna för respektive år. Det förekom dock ingen information om händelser och omständigheter som bidrog till nedskrivningen.

5.2.2 Resultat för delfråga 1

I analysen redogjordes information baserat på empiri i relation till standard för att besvara den första delfrågan:

Hur upplyser börsnoterade företag användarna av de finansiella rapporterna om hur de värderat och bedömt goodwill praktiskt idag?

Redovisningen i årsredovisningarna för 2013 skiljer sig från 2003, vilket beror på tillämpningen av IFRS 3. Skillnaderna uppkommer både i innehåll och utformning av rapporterna. Jämförbarheten mellan företagen har ökat grund av att årsredovisningarna är mer likartade 2013. Studiens uppfattning är att redovisningen av goodwill har förändrats från en objektiv bedömning till en mer subjektiv. Anledningen till detta kan grunda sig på att de systematiska avskrivningarna upphörde och istället tillämpas en prövning av ett nedskrivningsbehov som baseras på bedömningar och antaganden från företagsledningen. Bedömningen påverkar resultaträkningen eftersom en nedskrivning påverkar resultatet negativt, vilket innebär att det numera finns en ökad risk för att manipulation infiltreras i redovisningen.

Alla företag utom Eniro påstod att ett nedskrivningsbehov inte förelåg och därmed uteblev nedskrivningen. En nedskrivning påverkar resultatet negativt vilket bidrar till att antaganden framkommer om att cheferna inte vill genomföra nedskrivning för att förbättra sin prestige eller erhålla högre resultat. Studien anser att goodwill uppstår vid förvärv utan att företagen förklarar varför de betalat mer än vad tillgångarna är värda. Sedan behålls samma belopp för goodwill tills den kassagenererade enheten som den placerats på avyttras.

5.3 Analys i förhållande till teori

Ovan presenterades en analys där resultaten från empirin jämfördes med nuvarande standarder. I denna analys ska istället standard, teori och empiri analyseras för att se om de överensstämmer eller inte.

5.3.1 Analys av delfråga 2

Endast Handelsbanken definierar sin goodwill som synergieffekter som uppstår inom koncernen genom ett företagsförvärv. Eftersom IAS 38 förklarar att goodwill kan uppkomma genom synergieffekter av ett företagsförvärv kan det anses överensstämma med Handelsbankens definition. Syneffekter kan innebära att kapaciteten förbättras genom att två olika företag bildar en koncern som tillsammans strävar mot ett gemensamt mål. Detta sammankopplas med teorins definition på anläggningstillgångar, vilket innebär att investeringar i utrustning kan öka eller minska kapaciteten om den förändras. Bristen på definitionen av goodwill utifrån empirin medför till att en överrensstämmelse inte kan påträffas. Förutom Handelsbanken är det inga företag som definierar goodwill likt teorins definition på anläggningstillgångar.

Empirin påvisar att samtliga företag, förutom Securitas, har ökat värdet på både goodwill och identifierbara immateriella tillgångar. Standarderna definierar goodwill som en immateriell

tillgång även om den inte uppfyller standardernas tillgångskriterier, vilket bidrar till att posten känns väldigt tvivelaktig. Teorin anser att verkligheten i de immateriella tillgångarna kan vara tvivelaktiga eftersom de inte kan besittas eller realiseras. Företagens ökning av både goodwill och identifierbara immateriella tillgångar kan indikera att företagen inte uppvisar en rättvisande bild av företaget.

Utifrån empirin konstateras att värdet på goodwill ökar för fyra av fem företag. Värde är enligt teorin objektsbeskrivningar i pengar istället för i ord. Värden kan uppdelas i två dimensioner; etisk och materiel, vilket presenterades i kapitel 3. Empirin påvisar att materiel dimension är överord eftersom värdet benämns i form av siffror. Den etiska aspekten kan vara bristfällig vid bedömningen av nedskrivningsbehovet eftersom cheferna kan prioritera eget intresse framför uppvisningen av en rättvisande bild.

I empirin framgick det vilket belopp goodwill motsvarade men det återgavs inte någon information om hur detta belopp fastställt mer än det som presenterades som deras definition av goodwill, vilket till exempel var köpeskillingen minus identifierbara tillgångar och skulder. En presentation om innebörden av beloppet framgick inte förutom i Handelsbankens beskrivning om synergieffekter. Standarderna uppger även bristande krav på hur prövningen av nedskrivningsbehovet ska tillämpas. För mycket ansvar lämnas till chefernas antagande och bedömningar, vilket medför till att användarna kan sakna information om detta i de finansiella rapporterna. Detta bidrar i sin tur till svårigheter att bedöma redovisningen av goodwill. Teorin förklarar även att om ett föremål inte är mätbart förekommer det inte heller tillräckligt med information om det. Samtidigt förklaras att möjligheten för att redovisa ett objekt förekommer om objektet kan beräknas.

Standarderna uppger att goodwill är en tillgång som representerar ekonomiska fördelar som uppkommer från andra tillgångar i ett företagsförvärv som inte är enskilt identifierade och separat redovisade. Värdet på tillgångar som kan identifieras och redovisas separat utesluts från inköpspriset. Resterande summa, restposten, definieras som goodwill, vilket representerar ekonomiska fördelar som uppkommer genom en synergi av de andra tillgångarna. Eftersom storleken på de ekonomiska fördelarna är svåra att mäta på förhand medför detta enligt teorin till svårigheter att redovisa. I årsredovisningarna presenterades goodwill som en positiv skillnad mellan pris och värde, vilket påvisar att företagen inte besitter tillräcklig kunskap om postens innebörd. Teorin förklarar att två definitioner av goodwill baseras på subjektiva värderingar genom individens personliga bild av företagets framtida lönsamhet. Därigenom betalas ett högre belopp för företaget än det verkliga marknadsvärdet på tillgångarna. Eftersom standarderna numera prövar nedskrivningsbehovet för goodwill förblir värdering mer subjekt, tillskillnad från teorin som strävar mot en objektiv värdering av goodwill.

Teorin presenterade avskrivning av anläggningstillgångar som problematiska. Standarden löser detta problem genom inte längre tillämpa avskrivningar för posten. Därmed genomför företagen inte längre avskrivningar på goodwill. Genom att införa åtgärder för att reducera ett problem, innebär det inte nödvändigtvis att problemet försvinner. Teorin presenterar tre huvudsakliga tillvägagångssätt för att avyttra goodwill. Tillgången kan kapitaliseras som en anläggningstillgång och därmed avskrivas likt andra anläggningstillgångar, vilket standarderna numera inte tillåter. Ett annat sätt är att samma belopp förs vidare tills dotterbolaget säljs eller avyttras. Detta verkar företagen efterfölja i dagsläget även om en prövning av nedskrivningsbehov tillämpas. Slutligen kan även en omedelbar avskrivning upprättas på resultaträkningen direkt när goodwill uppstår.

Teorin förklarar att för mycket information kan störa kommunikationsprocessen därav är det viktigt att rätt information presenteras. Rätt information är det som är relevant för användarna, vilket är svårt att fastställa eftersom olika användargrupper eftersöker olika information. Teorin presenterar att den information som krävs för att användarna ska förstå ledningens beslut ska tillkännages. En motivering till anledningen att det betalda priset överstiger företagets värde borde därmed återges i de finansiella rapporterna.

5.3.2 Resultat för delfråga 2

Denna analys har baserats på den första analysen i förhållande till teorin. Analysen har alltså jämfört teori, empiri och standarder med varandra för att besvara forskningsfrågan:

Hur borde börsnoterade företag upplysa användarna av de finansiella rapporterna om hur de värderat och bedömt goodwill?

Utifrån analysen kan det konstateras att detta är en svår fråga att svara på eftersom användarna efterfrågar olika information. Antaganden kan dock förekomma om att samtliga användare vill öka förståelsen kring ledningens beslut. Därav borde information presenteras om anledningen till att ledningen betalar mer än bolagets marknadsvärde. Detta bidrar nämligen till att goodwill uppstår. Information om varför ledningen erlägger högre köpeskilling saknas i empirin. Standarden ställer inte heller några krav på att denna information ska tillkännages. Problem kvarstår även om hur en mer objektiv värdering av goodwill ska tillämpas. Denna studie anser att teorins förslag om att kostnadsföra goodwill direkt när den uppstår är ett steg för en mer objektiv värdering. Beloppet på köpeskillingen är svårt att få helt objektiv eftersom det baseras på förhandlingar mellan två parter och influeras av parternas förhandlingskunskaper. Genom att kostnadsföra skillnaden mellan värde och pris direkt när det uppstår kommer redovisningen av goodwill bli mer objektiv. Detta på grund av att postens värdering inte baseras på chefernas antaganden och bedömningar mer än vid inköpsprocessen. I dagsläget förekommer möjligheter för cheferna att påverka redovisningen av goodwill minst en gång per år. Standarderna uppger även att de redovisningsposter som inte uppfyller kraven för tillgångar ska kostnadsföras. Goodwill uppfyller egentligen inte tillgångskriterierna, därav sammanlänkar teori och standard med varandra i denna fråga. Skillnaden som förekommer idag är att standarderna låter goodwill vara ett undantag.

Det är dock viktigt att poängtera att det är svårt att svara på en fråga om hur något borde vara eftersom det kan skilja sig åt beroende på olika personer, platser, syften och sammanhang. Det resultat som framkommit i studien tar inte hänsyn till andra aspekter än att användarna av de finansiella rapporterna ska få en så rättvisande bild av företaget som möjligt.

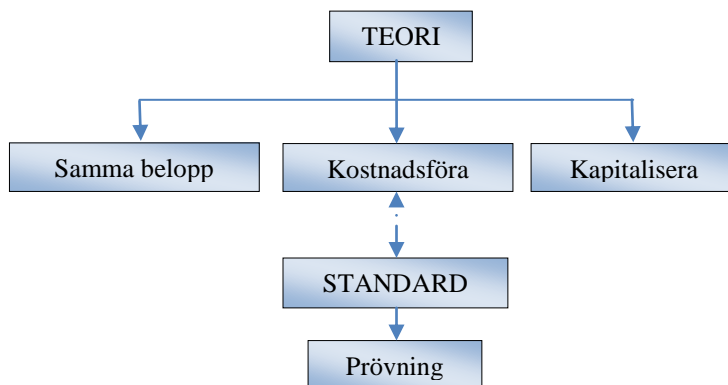
5.4 Studiens resultat

Ovanstående analyser har besvarat studiens delfrågor. Denna sektion besvarar studiens övergripande forskningsfråga med stöd utifrån svaren på delfrågorna. Forskningsfrågan är:

Hur ska svenska börsnoterade företag värdera och redogöra för goodwill i årsredovisningarna?

Teorin redogjorde för tre förslag på redovisningen av goodwill. Posten kan kapitaliseras som en anläggningstillgång och skrivas av likt andra anläggningstillgångar. Värdet på goodwill kan föras vidare utan att påverkas tills dotterbolaget avyttras. Slutligen kan posten skrivas av direkt när den uppstår.

Standarden definierar goodwill som en immateriell tillgång trots att tillgångskriterierna inte uppfylls. Enligt standard ska avskrivning tillämpas på tillgångar, vilket utblir för goodwill. Därav påvisar standard goodwill som en tillgång fast den inte uppfyller tillgångskriterierna, samtidigt som den särbehandlas från hanteringen av tillgångar. Andra poster som inte uppfyller tillgångskriterierna ska enligt standard kostnadsföras. Detta innebär att goodwill egentligen borde kostnadsföras.

5.1 Koppling mellan teori och standard (Egen figur, 2015)

Värdet på goodwill fördes vidare utan att påverkas enligt empirin. Även om en nedskrivning kan genomföras verkar företag vara omotiverade till detta. Orsaken kan vara att ledningen besitter ett egenintresse av att uppvisa ett bra resultat istället för en rättvisad bild av företagets räkenskaper. Därav skapas en subjektiv värdering av goodwill. Tillämpas inte nedskrivning kan missvisade information presenteras.

Empirin påvisar att goodwill är skillnaden mellan köpeskilling och bolagets värde. En betalning som överstiger värdet av ett objekt anses enligt studien som en dålig förhandling. Därav borde detta påverka företagen negativt och övervärdet borde därför kostnadsföras. Teorins förslag om att goodwill ska skrivas av direkt när den uppstår sammanlänkar med synpunkten om att övervärdet ska kostnadsföras. Avskrivningar är nämligen en kostnadspost som påverkar resultatet negativt.

Förslaget om att kostnadsföra goodwill kan inhämtas från teori, standard och empiri. Teorin presenterar förslaget tydligast. Standarden anser indirekt att goodwill ska kostnadsföras eftersom tillgångskriterierna inte uppfylls. Empirin påvisar även detta indirekt genom kostnadsföra det som har en negativ påverkan på företag.

Studiens resultat är att goodwill ska kostnadsföras när den uppstår. Detta kan presenteras i resultaträkningen genom en separat rad som förslagsvis kan benämnas som *kostnad för årets företagsförvärv*. Studien anser att goodwill fortfarande ska värderas till köpeskilling med avdrag för förvärvade nettotillgångar. Kostnadsföra goodwill direkt när den uppstår minskar problematiken med värdering av goodwill. Bedömningen av värdet på ett företag kan inte vara helt objektivt eftersom det beror på vem det är som värderar bolaget, vilket teorin även nämnde. Detta förslag löser därmed inte problematiken helt. Goodwills ingångsvärde kommer troligtvis alltid baseras på chefernas förhandlingsförmåga och förblir därav ett subjektivt värde. Genom att reducera detta subjektiva värde från företagets räkenskaper direkt när det uppstår minskar dock chefernas förmåga att manipulera räkenskaperna med fortsatta subjektiva värderingar avseende värderingen av posten under de kommande åren. Goodwill

uppfyller dessutom inte tillgångskriterierna, därför anser studien att standardsättarna inte längre ska särbehandla goodwill.

Även här är det viktigt att poängtera att det är svårt att säga hur någon ska göra eftersom det kan bero på vad syftet är och hur situationen är. Studiens resultat baseras på syftet om att uppvisa en mer rättvisande bild för användarna av de finansiella rapporterna avseende redovisningen av goodwill än vad den är idag. Genom att minska den subjektiva värderingen minskar chefernas chans till manipulation i redovisningen och därav borde räkenskaperna uppvisa en mer rättvisande bild än idag.

6 Slutsats

Kapitlet presenterar en sammanfattning av studien. Detta följs av en presentation om studiens bidrag för att sedan avslutas med rekommendationer för vidare forskning inom området.

6.1 Sammanfattning av studien

Studien uppmärksammade fyra problem avseende redovisningen av goodwill. Problemområdena var erkännande, mätning och värdering, klassifikation samt presentation och disclosure. Studien fokuserade på problematiken med disclosure. Syftet var att erhålla en ökad förståelse för redovisningen av goodwill, genom att analysera vad företagen redovisar och hur de borde redovisa goodwill.

Empirin analyserades utifrån två informationssektioner inom studiens referensram, vilka var teori och standard. Det empiriska fältet bestod av fem börsnoterade företags årsredovisningar från 2003 och 2013. Utifrån analyserna besvarades studiens forskningsfråga.

6.2 Studiens bidrag

Studien har varit en lärande process. Det upptäcktes svårigheter att erhålla en överblick på hanteringen för redovisningen av goodwill eftersom ett flertal standarder tillämpas. Avsaknaden av en särskild standard för redovisningen av goodwill leder till förvirring. Även nedskrivning av goodwill leder till förvirring eftersom den baseras på ledningens uppskattningar. På grund av ledningens uppskattningar och bedömningar om goodwill kan standardernas bidrag ifrågasättas. Standarden godkänner att subjektiva värderingar inkluderas i redovisningen till skillnad från teorin vilken påvisar att värderingen ska vara objektiv. Studien upptäckte skillnader mellan teori och standard. Studiens bidrag sammanfattas i följande punkter:

- Förvirring i standarder
- Subjektiva värderingar i redovisningen
- Gap mellan teori och standard

6.3 Rekommendationer

En utveckling av studien som omfattar fler företag hade varit intressant för att med större säkerhet fastställa att goodwill fortsätter öka i förhållande till andra tillgångar. Eftersom IAS och IFRS gäller för länder inom Europa är det lämpligt att studera utländska årsredovisningar. En möjlig utveckling av denna studie förklaras därmed i följande punkter:

- Större empirisk omfattning
- Utländska årsredovisningar

Utifrån denna studie presenteras förslag på fortsatta studier:

- Hur påverkas företag om goodwill kostnadsförs?
- Vad är orsaken till att standarderna behandlar goodwill som ett undantag?

Goodwill är ett komplext begrepp och redovisningen av goodwill är ett spännande område där det fortfarande finns mycket kvar att upptäcka och studera.

7 Källförteckning

- AbuGhazaleh, N., Al-Hares, O. & Roberts, C. (2011). Accounting Discretion in Goodwill Impairment: UK Evidence. *Journal of International Financial Management & Accounting*, 22(3), ss. 165-204
- Alvesson, M. (2014). *Kommunikation, makt och organisation – Närläsning och multipla tolkningar*. Lund: Studentlitteratur AB
- Alvesson, M., Deetz, S. & Torhell, S-E. (2000). *Kritisk samhällsvetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur.
- Alvesson, M. & Söderberg, K. (2008). *Tolkning och reflektion – vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. 2. uppl., Lund: Studentlitteratur
- Baboukardos, D. & Rimmel, G. (2014). Goodwill under IFRS: relevance and disclosures in an unfavorable environment. *Accounting forum*, 38(1), ss. 1-17.
- Bertomey, J. & Magee, R. (2014). Mandatory disclosure and asymmetry in financial reporting. *Journal of accounting & economics*, 59(2-3), ss. 284-299.
- Bloom, M. (2009). Accounting For Goodwill. *A Journal of Accounting, Finance and Business Studies*, 45(3), ss. 379-389.
- Bryman, A. & Bell, E. (2011). *Business Research Methods*. 3. uppl., Oxbord: Oxford University Press Inc.
- Chalmers, K., Godfrey, J. & Webster, J. (2011). Does a goodwill impairment regime better reflect the underlying economic attributes of goodwill? *Accounting & finance*, 51(3), ss. 634-660.
- Chambers, D. & Finger, C. (2011). Goodwill non-impairments. *CPA Journal*, 81(2), ss. 38-41.
- Enrio (2003). *Årsredovisning 2003*.
<http://www.enriogroup.com/afw/files/press/enrio/Enrio-Arsredovisning-2003.pdf>
- Enrio (2013). *Årsredovisning 2013*.
<http://www.enriogroup.com/afw/files/press/enrio/201403317287-1.pdf>
- FAR (2013). *Internationell redovisningsstandard i Sverige – IFRS/ IAS*. Stockholm: FAR Förslag.
- Gauffin, B. & Nilsson, S-A. (2013). Rörelseförvärv enligt IFRS 3, åttonde året - och inte blir det bättre. *Balans*, 6 november.
- Giuliani, M., & Brännström, D. (2011). Defining goodwill: a practice perspective. *Journal of financial reporting & accounting*, 9(2), ss. 161-175.

Gujarathi, M. (2007). International Accounting Standards. *Encyclopedia of Business and Finance*.

<http://go.galegroup.com.lib.costello.pub.hb.se/ps/i.do?id=GALE%7CCX1552100175&v=2.1&u=boras&it=r&p=GVRL&sw=w&authCount=1> [2015-03-20]

Hamberg, M., Paananen, M. & Novak, J. (2011). The Adoption of IFRS 3: The Effects of Managerial Discretion and Stock Market Reactions. *European Accounting Review*, 2(20), ss. 263-288

Hayn, C. & Hughes, P. (2006). Leading Indicators of Goodwill Impairment. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 21(3), ss. 223-265.

IFRS (2015). *About the IFRS Foundation and the IASB*. <http://www.ifrs.org/about-us/pages/IFRS-foundation-and-IASB.aspx> [2015-05-18]

Jahmani, Y., Dowling, W. & Torres, P. (2010). Goodwill Impairment: A New Window For Earnings Management? *Journal Business & Economics research*, 8(2), ss.19-23.

Lhaopadchan, S. (2010). Fair value accounting and intangible assets - Goodwill impairment and managerial choice. *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 18(2), ss. 120-130.

Master-Stout, B., Costigan, M. & Lovata, L. (2008). Goodwill impairments and chief executive officer tenure. *Critical Perspectives On Accounting*, 19 (8), ss. 1370-1383.

Mekonomen (2003). *Årsredovisning 2003*.

<http://investors.mekonomen.se/files/press/mekonomen/200405040032sv2.pdf>

Mekonomen (2013). *Årsredovisning 2013*.

<http://investors.mekonomen.se/files/press/mekonomen/201403179304-1.pdf>

Merriam, S. (1994). *Fallstudien som forskningsmetod*. Lund: Studentlitteratur.

Most, K. (1977). *Accounting theory*. Columbus: Grind Inc.

Nordsteds ordböcker (2015). Disclosure.

<http://www.ord.se/oversattning/engelska/?s=disclosure&l=ENGSVE> [2015-03-28]

Pashang, H. & Fihn, G. (2011). Understanding of the phenomena of goodwill. *Review of Business Research*, 11(3), ss. 137-146.

Petersen, C. & Plenborg, T. (2010). How Do Firms Implement Tests of Goodwill? *Abacus*, 46(4), ss. 419-446.

Proffice (2003). *Årsredovisning 2003*.

<http://feed.ne.cision.com/wp/yfs/00/00/00/00/12/68/72/wkr0001.pdf>

Proffice (2013). *Årsredovisning 2013*.

<http://mb.cision.com/Main/969/9570263/234080.pdf>

Roberts, A. (1995). The very idea of classification in international accounting. *Accounting, Organizations and Society*, 20(7), ss. 639-664.

Securitas (2003). Årsredovisning 2003.

<http://www.securitas.com/globalassets/com/files/annual-reports/sv/ar-03.pdf>

Securitas (2013). Årsredovisning 2013.

http://www.securitas.com/Global/_DotCom/%C3%85rsredovisningar/Arsredovisning_2013_1inks.pdf

Seetharaman, A., Balachandran, M. & Saravanan, A.S. (2004). Accounting treatment of goodwill: yesterday, today and tomorrow. *Journal of Intellectual Capital*, 5(1), ss. 131-152.

Sevenius, R. (2011) *Företagsförvärv*. 2. uppl., Lund: Studentlitteratur AB

Svenska Handelsbanken (2003). Årsredovisning 2003.

https://euroland.com/pdf/S-SHB/AR_SWE_2003.pdf

Svenska Handelsbanken (2013), Årsredovisning 2013.

[http://www.handelsbanken.se/shb/inet/icentsv.nsf/vlookuppics/investor_relations_hb_13_bokslut/\\$file/hb_13_bokslut.pdf](http://www.handelsbanken.se/shb/inet/icentsv.nsf/vlookuppics/investor_relations_hb_13_bokslut/$file/hb_13_bokslut.pdf)

Tollington, T. (1998). Separating the brand asset from the goodwill asset. *Journal of Product & Brand Management*, 7(4), ss. 291-304.

Wines, G., Dagwall, R. & Windsor, C. (2007). Implications of the IFRS goodwill accounting treatment. *Managerial Auditing Journal*, 22(9), ss. 862-880.

HÖGSKOLAN I BORÅS

Besöksadress: Allégatan 1 · Postadress: 501 90 Borås · Tfn: 033-435 40 00 · E-post: registrator@hb.se · Webb: www.hb.se